

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE VELIKA KLADUŠA

2023.

Broj: 01-02-07-11-2-2934-7/23

Sarajevo, septembar 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	12
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	15
5.1	Izrada i donošenje budžeta i plana rada.....	15
5.2	Izveštavanje.....	18
6.	KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	18
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	19
6.1.1	Prihodi i primici	19
6.1.1.1	Prihodi od poreza	19
6.1.1.2	Neporezni prihodi	19
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	20
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	21
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	21
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	24
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	27
6.1.2.4	Kapitalni transferi	32
6.1.2.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	33
6.1.3	Finansijski rezultat.....	34
6.2	BILANS STANJA.....	34
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	34
6.2.1.1	Novčana sredstva	34
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	35
6.2.1.3	Kratkoročni plasmani	36
6.2.2	Stalna sredstva	36
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	38
6.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja	38
6.2.5	Izvori sredstava	39
6.2.6	Popis imovine i obaveza	39
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	40
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	40
8.	JAVNE NABAVKE	40
9.	SUDSKI SPOROVI.....	43
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	43
V.	PRILOZI	48
1.	GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	48

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Općine Velika Kladuša (u daljnjem tekstu: Općina)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2023. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2023. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za najmanje 1.933.696 KM, budući da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu, u skladu sa tada važećim propisima.**

U okviru stalnih sredstava u pripremi duži niz godina su iskazana ulaganja u izgradnju JU Centar za kulturu u iznosu od 1.464.977 KM, za koja nije izvršena analiza kako bi se utvrdio njihov status i vrijednost, kao i plan daljih ulaganja.

Knjiga kapitalne imovine nije potpuna, jer ne sadrži podatke o pojedinačnim vrijednostima stanova i poslovnih prostora iskazane nabavne vrijednosti 701.972 KM.

Navedeno nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor (tačka 6.2.2 Izvještaja).

Reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Općina ne raspolaže dokumentacijom o vlasništvu ili posjedu za poslovne prostore i stanove nabavne vrijednosti 701.972 KM (tačka 6.2.2. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Ostala pitanja

U postupku obavljanja finansijske revizije nije nam dostavljena potpisana Izjava rukovodstva u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580 – Pisane izjave, koja se daje u vezi s finansijskom revizijom za 2023. godinu. Izjava se daje u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Također, Izjavom se potvrđuje da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izvještaje

Načelnik je odgovoran za izradu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su konsolidovani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Općine;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidovani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Općine Velika Kladuša za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Općine za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji za radna mjesta savjetnika nisu utvrđeni opisi poslova i druga pitanja koja predstavljaju uslov za vršenje poslova savjetnika, što nije u skladu sa Uredbom o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa državne službe u Unsko-sanskom kantonu (tačka 4. Izvještaja);**
2. **Nije uspostavljena jedinica za internu reviziju kao ključni element internog nadzora kojim se osigurava sistematičan pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizicima, kontrolama i procesima upravljanja, što je obaveza shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH (tačka 4. Izvještaja);**
3. **Određeni rashodi i izdaci nisu planirani na odgovarajućem kontu, a preuzete su obaveze iznad utvrđenih Budžetom za te namjene u iznosu od 300.510 KM. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.1.2 Izvještaja);**
4. **Subvencije javnim i zavisnim preduzećima u ukupnom iznosu od 1.020.000 KM nisu odobrene posebnim programom, već zaključcima načelnika za razvojne projekte. Nije poznato za koje namjene su sredstva utrošena, jer korisnici nisu dostavili izvještaje o njihovom utrošku, zbog čega nije postupljeno u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Odlukom o izvršavanju Budžeta (tačka 6.1.2.3 Izvještaja);**
5. **Općina u svojstvu zajmodavca nije koristila instrumente osiguranja povrata datih pozajmica od JKUP-a „Komunalije“ d.o.o. u iznosu od 500.000 KM, niti su one preknjižene na sumnjiva i sporna potraživanja. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačka 6.2.1.2 Izvještaja);**
6. **Na datum bilansa nije izvršen naturalni popis stalnih sredstava, a samim tim ni usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.6 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti

prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Presudom Ustavnog suda FBiH utvrđeno je da su Budžet Općine za 2023. godinu i Odluka o izvršavanju Budžeta za 2023. godinu koje je proglasio načelnik, kao i Budžet Općine za 2023. godinu i Odluka o izvršavanju Budžeta za 2023. godinu koje je donijelo Vijeće, doneseni suprotno Ustavu FBiH. Presudom je utvrđeno prelazno rješenje tako da se Budžet koji je proglasio načelnik primjenjuje do kraja tekuće fiskalne godine. Navedeno je da je vidljivo da se međusobni odnosi Vijeća i načelnika ne zasnivaju na načelima međusobnog uvažavanja i saradnje, kako se to kao obaveza definiše odredbama Zakona o načelima lokalne samouprave, i da je nužno da organi Općine postupaju u skladu sa Ustavom FBiH i svim relevantnim propisima koji regulišu način rada i djelovanje organa lokalne samouprave (tačka 5.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja, načelnik je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedio namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o konsolidovanim finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 27. 9. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/ TAČKA
1.*	Imenovati koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu iz reda najvišeg rukovodstva, uspostaviti registar rizika, i izvršiti identifikaciju i procjenu rizika, kako bi se finansijsko upravljanje i kontrola uspostavili u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, te izvršiti unos podataka u aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu).	4.
2.*	Preispitati opravdanost imenovanja značajnog broja savjetnika načelnika, te utvrditi uslove za vršenje poslova savjetnika za koje postoji stvarna potreba i jasno definisati njihove odgovornosti.	4.
3.	Pokrenuti aktivnosti na imenovanju općinskog pravobranioca, u skladu sa Zakonom o pravobranilaštvu Unsko-sanskog kantona.	4.
4.*	Utvrđiti odgovarajuću sistematizaciju jedinice za internu reviziju, i poduzeti aktivnosti na njenom uspostavljanju, u skladu s odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
5.	Donijeti plan integriteta s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti, te provoditi aktivnosti utvrđene Akcionim planom za jačanje sistema za očuvanje integriteta.	4.
6.	Potrebno je da organi Općine osiguraju postupanje u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i drugim propisima kod izrade i donošenja budžeta, naročito u dijelu poštovanja rokova izrade i donošenja Budžeta i provođenja javne rasprave.	5.1
7.	Budžetski korisnici trebaju sačinjavati prijedloge planova nabavke stalnih sredstava uz budžetske zahtjeve, a rashode i izdatke planirati i knjigovodstveno iskazivati na odgovarajućim pozicijama, u skladu sa kontnim planom za budžetske korisnike koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	5.1
8.	Trogodišnji i godišnji plan rada sačiniti za svaku kalendarsku godinu, u skladu s odredbama Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH.	5.1
9.	Godišnji izvještaj o radu sačiniti u skladu s Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH.	5.2
10.	Obrasce periodičnih finansijskih izvještaja dostaviti Vijeću u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, i objaviti na službenoj stranici Općine.	6.
11.*	Obaveze stvarati samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	6.1.2
12.	Isplatu dodataka i naknada na plaću vršiti samo na način propisan Pravilnikom o plaćama i naknadama u organima vlasti Jedinog općinskog organa uprave Općine.	6.1.2.1
13.	Evidenciju radnog vremena kod svih budžetskih korisnika voditi u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	6.1.2.1
14.*	Obračun i isplatu poreza i doprinosa na naknade zaposlenicima koji su članovi komisija vršiti u skladu sa zakonskim propisima.	6.1.2.2

15.*	Pravdanje naloga sa službenih putovanja vršiti prilaganjem dokumentacije koja potvrđuje da je putovanje obavljeno u službene svrhe, u cilju unapređenja internih kontrola u ovom dijelu.	6.1.2.2
16.*	Donijeti programe raspodjele transfera i subvencija, njima jasno utvrditi planirane rashode i izdatke i izvršavati ih na način propisan Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine.	6.1.2.3
17.*	Sa korisnicima transfera za sport i subvencija javnim preduzećima ugovorima utvrditi prava i obaveze i način izvještavanja o utrošku sredstava, te osigurati nadzor nad utroškom, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	6.1.2.3
18.	Osigurati da se obračun i primopredaja izvedenih radova vrši u skladu sa zaključenim ugovorima o sufinansiranju radova na izgradnji vodovoda.	6.1.2.4
19.*	Program održavanja lokalnih cesta donijeti za narednu godinu u skladu s odredbama Zakona o cestama FBiH.	6.1.2.5
20.	Poduzeti aktivnosti na povratu datih kratkoročnih pozajmica JKUP-u „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladaša iz 2020. i 2022. godine koristeći instrumente osiguranja povrata, kako je utvrđeno zaključenim ugovorima o kratkoročnoj pozajmici.	6.2.1.2
21.	Izvršiti analizu sredstava u pripremi kako bi se utvrdio njihov status i vrijednost, kao i plan daljih ulaganja, a za stanove i poslovne prostore osigurati dokaze o vlasništvu i drugim pravima nad nekretninama.	6.2.2
22.*	Uspostaviti pomoćnu knjigu stalnih sredstava Centra za kulturu i obrazovanje, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.2
23.	Osigurati kvartalno izvještavanje prema Federalnom ministarstvu finansija i Jedinici za upravljanje projektom pri Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva na osnovu ugovora o kreditu za finansiranje Potprojekta „Kanalizacija Velike Kladaše i postrojenje za obradu gradskih otpadnih voda“.	6.2.4
24.	Popisom utvrditi stvarno stanje stalnih sredstava i izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.6
25.*	Donijeti interni pravilnik kojim se propisuje i uređuje organizacija i efikasno vršenje nabavne funkcije, ocjenu ponuda vršiti u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije, prema odredbama Zakona o javnim nabavkama, te osigurati da otvaranju ponuda prisustvuje sekretar komisije i obavlja zadatke utvrđene Pravilnikom o uspostavljanju i radu komisije za javne nabavke.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (11)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Odluka o izvršenju Budžeta Općine Velika Kladuša za 2023. godinu;
- Budžet Općine Velika Kladuša za 2023. godinu;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
- Statut Općine Velika Kladuša;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Uredba o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Uredba o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa državne službe u Unsko-sanskom kantonu;
- Zakonom o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Unsko-sanskog kantona;
- Odluka o platama i naknadama u jedinstvenom općinskom organu uprave Općine Velika Kladuša;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Velika Kladuša je jedinica lokalne samouprave u sastavu Unsko-sanskog kantona, uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH.² Nadležnosti Općine utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Unsko-sanskog kantona, spomenutim zakonom i Statutom Općine.

Općina ima nadležnosti ustanovljene Ustavom i zakonom i bavi se svim pitanjima od lokalnog značaja koje nisu isključene iz njene nadležnosti, niti dodijeljene u nadležnost neke druge vlasti na osnovu Ustava i zakona. U vlastite nadležnosti Općine spadaju: osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; donošenje budžeta Općine; donošenje programa i planova razvoja Općine i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje; utvrđivanje politike korištenja i visine naknada za korištenje javnih dobara; donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz općinske nadležnosti; donošenje razvojnih, prostornih i urbanističkih programa i planova; donošenje odluke o upravljanju i raspolaganju građevinskim zemljištem (imovinom); uspostavljanje i vršenje inspekcijuskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz nadležnosti Općine; obavljanje poslova iz oblasti premjera i katastra nekretnina i evidencija o nekretninama; upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne infrastrukture (vodosnabdijevanje, održavanje lokalnih grobalja, ulična rasvjeta, parkovi, lokalni putevi, mostovi i dr.) i druge. Općina ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona.

Javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač Općina su: JKUP „Komunalije“ d.o.o.; JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o.; JP Radio-televizija Velika Kladuša; JP Veterinarska stanica; JU Centar za kulturu i obrazovanje „Zuhdija Žalić“; JU Centar za socijalni rad“ i JZU Gradska apoteka.

Općina je uspostavila Registar budžetskih korisnika 2014. godine, kojim su kao budžetski korisnici utvrđeni: 1) Jedinstveni općinski organ uprave općine Velika Kladuša; 2) Općinsko pravobranilaštvo Općine Velika Kladuša; 3) JU Centar za socijalni rad Velika Kladuša (u daljnjem tekstu: Centar za socijalni rad) i 4) JU Centar za kulturu i obrazovanje „Zuhdija Žalić“ Velika Kladuša (u daljnjem tekstu: Centar za kulturu i obrazovanje).

Organi Općine su Općinsko vijeće (u daljnjem tekstu: Vijeće) i općinski načelnik (u daljnjem tekstu: načelnik). Vijeće je predstavnički organ građana i ima 28 vijećnika. Donosi opće i druge akte u okviru samoupravnog djelokruga Općine, te obavlja druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom. Načelnik je izvršni organ Općine, koji je predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH.

Funkciju načelnika obavlja Fikret Abdić, imenovan 2020, kojem je ovo drugi uzastopni mandat.

Poslovi iz nadležnosti Općine vrše se u okviru osnovnih organizacionih jedinica – službi: Kabinet općinskog načelnika, Služba za poduzetništvo, lokalni razvoj i implementaciju projekta, Služba za prostorno uređenje, imovinsko-pravne i geodetske poslove, Služba za komunalne djelatnosti, vodne resurse, zaštitu okoliša i inspekcijske poslove, Služba za finansije, računovodstvo i javne nabavke (u daljnjem tekstu: Služba za finansije), Služba za upravu, društvene djelatnosti i zajedničke poslove i Služba za civilnu zaštitu.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Općine sistematizovano je 162 radnih mjesta, a na 31. 12. 2023. godine zaposleno je 100 izvršilaca. Ukupan broj zaposlenih sa ustanovama koje se finansiraju iz budžeta Općine je 113.

Sjedište Općine je u Velikoj Kladuši, u Ulici Hamdije Pozderca broj 3.

² „Sl. novine FBiH“, br. 49/06 i 51/09

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Općine za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li konsolidovani finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od oktobra 2023. do septembra 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Općine za 2016. i 2017. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao za 2016. godinu mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. Za 2017. godinu dao je mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i negativno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Općina nije postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Računovodstvene politike usaglašene su sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike.
2.	Kratkoročne obaveze i razgraničenja evidentirana su i klasificirana u skladu sa usvojenim računovodstvenim politikama i kontnim okvirom propisanim Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
3.	Odlukom o izvršavanju Budžeta za 2023. godinu jasno je precizirana dodjela sredstava tekuće rezerve. Međutim, Pravilnik o korištenju budžetske rezerve iz 2011. godine stavljen je van snage, kojim su bila utvrđena ograničenja po vrstama budžetskih korisnika, zbog čega nije izvršena ocjena postupanja po ovom dijelu preporuke.
4.	Pravilnik o plaćama i naknadama usklađen je sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Unsko-sanskog kantona, u dijelu utvrđivanja dodataka na plaću i koeficijenata za obračun plaća.
5.	Donosi se godišnji Program zajedničke komunalne potrošnje. Međutim, preporuka u dijelu da se aktom definišu uslovi pod kojima javno komunalno preduzeće može povjeriti neke od poslova drugim preduzećima nije ocijenjena, budući da JKUP „Komunalije“ nije povjeravao izvršavanje radova drugim privrednim subjektima u 2023. godini.
6.	Izvršen je uvid u dokumentaciju i analizu iskazanog akumuliranog suficita, te su u skladu sa nalazima poduzete korektivne mjere.

7.	JU Centar za socijalni rad vrši popis i usaglašava potraživanja sa Ministarstvom zdravstva, rada i socijalne politike Unsko-sanskog kantona. Prilikom evidentiranja transfera koji se u cijelosti finansiraju iz budžeta Unsko-sanskog kantona primjenjuju se Računovodstvene politike za općinske budžetske korisnike i trezor.
8.	Za evidentiranje transfera JU Centar za socijalni rad koji se finansiraju iz Budžeta Kantona primjenjuju se Računovodstvene politike za općinske budžetske korisnike i trezor.
9.	Općina je okončala aktivnosti na uspostavljanju pomoćne knjige stalnih sredstava, izvršen je popis stalnih sredstava u obliku prava, utvrđene stope amortizacije i izvršene su korekcije u skladu sa utvrđenim činjeničnim stanjem.
10.	JU Centar za socijalni rad vrši popis imovine i obaveza, u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
11.	Izveštaj o novčanim tokovima sačinjava se u skladu sa odredbama člana 24. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta.
12.	U saradnji sa Općinskim pravobranilaštvom uspostavljene su evidencije o sudskim sporovima koje vodi Općina i koji se vode protiv Općine, a uslovna potraživanja i obaveze po ovom osnovu evidentirane su u okviru vanbilansne evidencije.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Načelnik je donio novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Jedinog općinskog organa uprave Općine, između ostalog, na osnovu Zakona o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu i Uredbe o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa državne službe u Unsko-sanskom kantonu. Međutim, za radno mjesto savjetnika načelnika i dalje nisu utvrđena druga pitanja koja predstavljaju uslov za vršenje poslova savjetnika.
2.	Budžetski korisnici donijeli su značajan broj internih akata, a u dijelu organizacije računovodstva i popisa imovine i obaveza primjenjuju Računovodstvene politike za općinske budžetske korisnike i trezor i Pravilnik o popisu imovine, obaveza i potraživanja za općinske i budžetske korisnike i trezor. Međutim, još uvijek nisu okončane sve aktivnosti kako bi se uspostavio sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli i Standardima interne kontrole u javnom sektoru u Federaciji.
3.	Prilikom donošenja i izvršavanja budžeta pridržavalo se odredbi Zakona o budžetima u FBiH u dijelu izrade dokumenta okvirnog budžeta, prijedloga rasporeda budžetskog suficita, kao i sačinjavanja operativnih planova, ali ne i u dijelu izrade nacrti i trošenja u visini planiranog Budžeta.
4.	Neurošena sredstva prenose se u budžet za narednu budžetsku godinu, u skladu sa odredbama članova 47. i 48. Zakona o budžetima u FBiH. Uspostavljene su pomoćne evidencije utroška namjenskih prihoda, ali ne donose se programi utroška i raspodjele za sve vrste namjenskih prihoda za koje je to propisano.
5.	Donesen je pravilnik kojim se uređuju vrste, visine i postupak ostvarivanja naknada za službena putovanja. Međutim, uz naloge o službenim putovanjima nisu se prilagali dokumenti koji dokazuju da se radi o službenoj svrsi putovanja, zbog čega nisu unaprijeđene interne kontrole u ovom dijelu.
6.	Odlukom o izvršavanju Budžeta definisana su prava i obaveze korisnika budžetskih sredstava, kao i obaveza pravdanja utrošenih sredstava, ali nije uspostavljen nadzor i kontrola utroška tekućih transfera.

7.	Dodjela sredstava udruženjima građana vrši se za jasno utvrđene namjene, korisnicima je utvrđena obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava, kako je predviđeno odredbama Zakona o budžetima u FBiH. Međutim, nije u potpunosti uspostavljen nadzor nad utroškom dodijeljenih sredstava korisnicima.
8.	Odlukom o izvršavanju budžeta definisana su prava i obaveze korisnika sredstava budžeta, u skladu sa članom 7. Zakona o budžetima u FBiH, ali dodjela sredstava javnim preduzećima nije vršena u svim slučajevima u skladu sa utvrđenim programima i namjenom, niti je uspostavljen nadzor nad namjenskim utroškom sredstava.
9.	JU Centar za socijalni rad uspostavila je pomoćnu knjigu stalnih sredstava i izvršila korekcije pogrešno klasifikovanih prenesenih stanja ispravke vrijednosti. Međutim, JU Centar za kulturu i obrazovanje još uvijek nije uspostavio pomoćnu knjigu stalnih sredstava.
10.	Poštovane su odredbe Zakona o javnim nabavkama i pratećih podzakonskih akata u dijelu koji se odnosi na planiranje javnih nabavki, donošenje odluka o pokretanju postupka, izbora odgovarajuće vrste postupka, primjene e-aukcije i praćenja realizacije zaključenih ugovora, ali ne i u dijelu koji se odnosi na pregled i ocjene ponuda.
<i>Nerealizovane preporuke</i>	
1.	Preispitati opravdanost imenovanja značajnog broja savjetnika načelnika, te utvrditi uslove za vršenje poslova savjetnika za koje postoji stvarna potreba i jasno definisati njihove odgovornosti.
2.	Uspostaviti funkciju interne revizije, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.
3.	Donositi plan nabavki stalnih sredstava i plan kapitalnih izdataka, kako je predviđeno Zakonom o budžetima u FBiH. Preporuka u dijelu donošenja plana kapitalnih izdataka nije ocijenjena, budući da je odredbom člana 106 b. Zakona u budžetima u FBiH prestala obaveza donošenja za općine.
4.	Postupiti u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, u dijelu obračuna poreza i doprinosa na obračunate i isplaćene naknade za rad zaposlenika općine u komisijama.
5.	Rashode i izdatke stvarati do iznosa odobrenog budžeta u skladu sa Odlukom o izvršavanju budžeta i Zakona o budžetima u FBiH, i iste iskazivati u izvještajnom periodu na koji se odnose, nezavisno od plaćanja, u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.
<i>Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja</i>	
1.	Ugovore o djelu zaključivati za poslove i pod uslovima propisanim Zakonom o obligacionim odnosima, te jasno definisati poslove koji se trebaju izvršiti. Općina nije zaključivala ugovore o djelu, zbog čega nije izvršena ocjena postupanja po preporuci.
2.	Potrebno je da JU Centar za socijalni rad, po donošenju računovodstvenih politika, u okviru knjigovodstvenog programa uspostavi analitiku iskazanih obaveza te da obaveze iskazuje prema korisnicima, a ne u zbirnom iznosu. Ocjena preporuke nije vršena jer je veliki broj korisnika koji se uvode u pravo, a pomoćne evidencije koje se vode po korisnicima usaglašene su sa iskazanim obavezama.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 25 preporuka, od čega je 14 novih i 11 preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2016. i 2017. godinu (pet nerealizovanih i devet djelimično realizovanih).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i usklađenost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je šest preporuka, od kojih je jedna implementirana do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, jedna djelimično implementirana, a za četiri preporuka nisu preduzete aktivnosti. Uprava nije pokazala spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti s obzirom na to da većina preporuka nije implementirana, zbog čega će se preporuke ponoviti u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata u skladu sa važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH³ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

Općina nije poduzela sve aktivnosti kako bi se uspostavio sistem internih kontrola prema COSO modelu, u skladu s odredbama navedenog Zakona i Pravilnika, niti je uspostavila trezorski sistem poslovanja u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH.

Statut Općine donijelo je Vijeće 28. 12. 2011. godine, na osnovu Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH. Statutom su uređeni samoupravni djelokrug Općine, organi, međusobni odnosi organa, mjesna samouprava, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, finansiranje i imovina, propisi i drugi akti, javnost rada, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Općine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinistvenog općinskog organa uprave Općine Velika Kladaša⁵ (u daljem tekstu: Pravilnik) definisana je organizacija općinskog organa uprave, djelokrug rada službi za upravu, rukovođenje i koordinacija rada i druga pitanja od značaja za organizaciju, rad i funkcionisanje jedinstvenog općinskog organa uprave.

Od ukupno devet savjetnika koliko je sistematizovano Pravilnikom, načelnik je imenovao šest. Članom 31. Uredbe o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa državne službe u Unsko-sanskom kantonu⁶ utvrđeno je da će se radno mjesto, opis poslova i druga pitanja koja predstavljaju uslov za vršenje poslova savjetnika utvrditi pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

⁵ „Sl. glasnik Općine Velika Kladaša“, br. 8/19, 12/19, 2/20, 7/20, 9/21, 10/21, 9/22, 5/23

⁶ „Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 22/17

Međutim, Pravilnikom za radna mjesta savjetnika nisu utvrđeni opisi poslova i druga pitanja koja predstavljaju uslov za vršenje poslova savjetnika (vrsta školske spreme, radno iskustvo i sl.), zbog čega nije postupljeno u skladu s Uredbom o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa državne službe u Unsko-sanskom kantonu.

Shodno Zakonu o pravobranilaštvu Unsko-sanskog kantona,⁷ Odlukom Vijeća od 28. 4. 2005. godine osnovano je Općinsko pravobranilaštvo. Krajem 2022. godine općinskom pravobraniocu je prestao radni odnos sticanjem uslova za starosnu penziju, te je pravovremeno objavljen Javni konkurs za imenovanje općinskog pravobranioca 27. 7. 2022. godine. Po okončanju konkursne procedure, Odlukom Vijeća od 20. 12. 2022. godine imenovana je općinska pravobraniteljica na period od četiri godine. Međutim, navedena je odustala od zahtjeva za pribavljanje očitovanja Agencije za državnu službu FBiH o istupanju iz državne službe, te nije preuzela funkciju pravobranioca. **Shodno navedenom, u 2023. godini mjesto općinskog pravobranioca bilo je upražnjeno, zbog čega nije osigurano obavljanje poslova zaštite imovine i imovinskih interesa Općine, u skladu s odredbama Zakona o pravobranilaštvu Unsko-sanskog kantona.**

Općina je imenovala koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, koji je u skladu sa Rješenjem o imenovanju od 25. 4. 2017. godine odgovoran za pružanje savjeta i podrške rukovodiocu korisnika javnih sredstava o načinu uspostavljanja, provođenja i razvoja finansijskog upravljanja i kontrole, planiranje, pripremu i praćenje provođenja planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju finansijskog upravljanja i kontrole, koordinaciju izrade internih akata, saradnju sa Centralnom harmonizacijskom jedinicom Federalnog ministarstva finansija i sl. Za koordinatora je imenovan stručni savjetnik za strateško upravljanje razvojem, koji je u međuvremenu 2019. godine postavljen za šefa Odsjeka za pripremu i implementaciju projekata u Službi za poduzetništvo, lokalni razvoj i implementaciju projekata, što nije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članom 7. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, kojim je propisano da rukovodilac korisnika javnih sredstava imenuje koordinatora iz reda najvišeg rukovodstva u korisniku javnih sredstava.

U vezi s **upravljanjem rizicima**, nije uspostavljen registar rizika i donesena strategija upravljanja rizicima, a samim tim se ne vrši identifikovanje i kontinuirana procjena uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja.

Kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo.

S ciljem uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sistema internih kontrola, Općina je usvojila značajan broj internih akata i procedura, kao i mape procesa. Računovodstvene politike za općinske budžetske korisnike i trezor⁸ donesene 11. 12. 2023. godine usklađene su sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

Općina nije sačinila registar rizika i izvršila unos podataka u aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu), u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH od 21. 6. 2023. godine.

Općina nije imenovala koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu iz reda najvišeg rukovodstva, nije uspostavila registar rizika, a samim tim se ne vrši identifikovanje i kontinuirana procjena uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja. Zbog navedenog, nisu poduzete sve aktivnosti kako bi se finansijsko upravljanje i kontrola uspostavilo u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH i izvršio unos podataka u aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu).

⁷ „Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 20/04

⁸ „Sl. glasnik Općine Velika Kladuša“, br. 8/23

Također, u 2023. godini mjesto općinskog pravobranioca bilo je upražnjeno, zbog čega nije osigurano obavljanje poslova zaštite imovine i imovinskih interesa Općine, u skladu s odredbama Zakona o pravobranilaštvu Unsko-sanskog kantona.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti Općine kao jedinstvenog organa uprave sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija Unsko-sanskog kantona 14. 3. 2024. godine, u skladu s članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Izjave o fiskalnoj odgovornosti sačinili su i budžetski korisnici i dostavili ih Službi za finansije. Služba je vršila provjeru formalnog sadržaja Izjave i Upitnika koje korisnici dostavljaju, u skladu s odredbama Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- **imenovati koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu iz reda najvišeg rukovodstva, uspostaviti registar rizika, i izvršiti identifikaciju i procjenu rizika, kako bi se finansijsko upravljanje i kontrola uspostavili u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, te izvršiti unos podataka u aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu);**
- **preispitati opravdanost imenovanja značajnog broja savjetnika načelnika, te utvrditi uslove za vršenje poslova savjetnika za koje postoji stvarna potreba i jasno definisati njihove odgovornosti;**
- **pokrenuti aktivnosti na imenovanju općinskog pravobranioca, u skladu sa Zakonom o pravobranilaštvu Unsko-sanskog kantona.**

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁹ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,¹⁰ Općina je obavezna uspostaviti Jedinicu za internu reviziju.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinstvenog općinskog organa uprave sistematizovano je radno mjesto stručni savjetnik – interni revizor (jedan izvršilac) koje nije popunjeno, dok radno mjesto rukovodioca jedinice za internu reviziju nije ni predviđeno. Nije prezentirano da je zatraženo mišljenje Centralne harmonizacijske jedinice Federalnog ministarstva finansija na ovaj dio Odluke.

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH utvrđeno je da rukovodilac jedinice za internu reviziju priprema pravilnik o internoj reviziji, strateški plan interne revizije za razdoblje od tri godine, godišnji plan na osnovu procjene rizika, organizuje i koordinira aktivnosti interne revizije, nadzire implementaciju planiranih aktivnosti i priprema godišnji izvještaj o aktivnostima interne revizije. Međutim, Pravilnikom je propisano da stručni savjetnik – interni revizor izrađuje strateški i godišnji plan interne revizije, zbog čega konstatujemo da njime nije utvrđena odgovarajuća sistematizacija jedinice za internu reviziju, u skladu s odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH. Navedeno ima veći značaj uvažavajući odredbe Pravilnika o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH kojima je utvrđeno da je jedinica za internu reviziju općina nadležna i za ostala pravna lica u kojima većinski udjel ima općina, a koja ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za internu reviziju iz ovog Pravilnika.

Nije uspostavljena jedinica za internu reviziju kao ključni element internog nadzora kojim se osigurava sistematičan pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizicima, kontrolama i procesima upravljanja, što je obaveza shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Preporuka:

- **utvrditi odgovarajuću sistematizaciju jedinice za internu reviziju, i poduzeti aktivnosti na njenom uspostavljanju, u skladu s odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Ured za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona vrši stručne, operativne i administrativno tehničke poslove u vezi sa: provođenjem Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu i aktivnostima na prevenciji korupcije, kao i prikupljanju podataka i prijavljivanju nadležnima uočenih koruptivnih aktivnosti u Unsko-sanskom kantonu.

Općina je donijela Akcioni plan za jačanje sistema za očuvanje integriteta u decembru 2020. godine, kojim je predviđena izrada Plana integriteta, kao i druge aktivnosti. Nije nam prezentirano da je ovaj Plan donesen i usvojen.

Preporuka:

- **donijeti plan integriteta s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti, te provoditi aktivnosti utvrđene Akcionim planom za jačanje sistema za očuvanje integriteta.**

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta i plana rada

Budžet Općine za 2023. godinu u iznosu od 22.407.554 KM i Odluku o izvršavanju Budžeta Općine Velika Kladuša za 2023. godinu (u daljem tekstu: Odluka o izvršavanju Budžeta) proglasio je načelnik 3. 4. 2023. godine. Međutim, Budžet nije usvojen u zakonskom roku, a na snazi je bila Odluka o privremenom finansiranju najduže do 31. 3. 2023. godine u iznosu od 1.818.186 KM, objavljena u Sl. glasniku Općine br. 1/23.

Budžetom su planirani prihodi u iznosu od 18.368.203 KM, od čega porezni prihodi (9.017.901 KM), neporezni prihodi (4.003.901 KM), tekući transferi (2.174.901 KM), kapitalni transferi (3.171.500 KM), kapitalni primici (190.000 KM) i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (3.849.351 KM). Ukupni rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 22.407.554 KM, od čega tekući rashodi (17.558.925 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (4.788.629 KM) i izdaci za otplate dugova (60.000 KM).

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Služba za finansije dostavlja budžetskim korisnicima budžetske instrukcije broj 1 o načinu i elementima izrade dokumenta okvirnog budžeta (DOB), te na osnovu prijedloga prioriteta budžetskih korisnika priprema DOB do 15. 6., kojeg načelnik usvaja do 30.6. Budžetski korisnici treba da na osnovu budžetske instrukcije broj 2 - početna budžetska ograničenja i smjernice za izradu zahtjeva budžetskih korisnika, sačine i Službi za finansije dostave zahtjeve do 31. 8. U skladu sa Zakonom, Služba za finansije načelniku dostavlja Nacrt budžeta za narednu fiskalnu godinu do 31. 10. koji ga utvrđuje do 5. 11. i dostavlja Vijeću na usvajanje.

Služba za finansije sačinila je instrukcije broj 1 9. 5. 2022. godine, nakon isteka roka utvrđenog Zakonom (rok 15. 2.) i dostavila ih budžetskim korisnicima. Međutim, DOB je usvojen u zakonskom roku i objavljen na web stranici. Instrukcija broj 2 sačinjena je 29. 8. 2022. godine, iako je utvrđeni rok do 15. 7.

Prvi Nacrt budžeta iznosio je 19.219.548 KM i dostavljen je od strane Službe za finansije i računovodstvo načelniku 14. 10. 2022. godine. Služba za finansije i računovodstvo uputila je načelniku 2. 11. 2022. godine drugi Nacrt budžeta u iznosu od 20.999.213 KM, a koji je u odnosu na prvi povećan za 1.779.665 KM.

Treći Nacrt budžeta za 2023. godinu dostavljen je načelniku 11. 11. 2022. godine kojim je okvir Budžeta zadržan u iznosu od 20.999.213 KM, jer je to kako se navodi u dopisu Službe za finansije i računovodstvo krajnja granica do koje bi se budžet mogao planirati.

Načelnik je aktom od 9. 12. 2022. godine zatražio mišljenje Ministarstva finansija Unsko-sanskog kantona na Nacrt budžeta za 2023. godinu u iznosu od 22.057.954 KM. Ministarstvo finansija Kantona dalo je aktom od 15. 12. 2022. godine pozitivno mišljenje na Nacrt budžeta. Nacrt budžeta dostavljen je 9. 12. 2022. godine Vijeću na razmatranje.

Shodno navedenom, prvi Nacrt budžeta je načelniku dostavljen u roku utvrđenom Zakonom o budžetima u FBiH, a drugi i treći dostavljeni su nakon isteka rokova, kao i Nacrt budžeta Vijeću.

Zaključkom Vijeća od 20. 12. 2022. godine koji je objavljen u Službenom glasniku Općine br. 10/22, Nacrt Budžeta nije prihvaćen. Zaključak je proistekao nakon održane XIV sjednice Vijeća, pozivajući se na nadležnosti Vijeća utvrđene Statutom i član 81. Poslovnika Općinskog vijeća¹¹. Prema Zapisniku sa održane sjednice od 27. 12. 2022. godine nakon pojedinačnog izjašnjanja 26 vijećnika, nacrt Budžeta nije prihvaćen sa 13 glasova "za" i 13 "uzdržanih".

Napominjemo da ukupno tri prezentirana zapisnika, sa spomenute XIV redovne sjednice održane 27. 12. 2022. godine, zatim hitne sjednice od 12. 1. 2023. godine i nastavka XIV sjednice od 30. 1. 2023. godine nisu razmatrani, niti usvojeni od strane Vijeća.

Zaključkom Vijeća od 20. 12. 2022. godine, koji je objavljen u Sl. glasniku Općine br. 10/22, nije prihvaćen nacrt Budžeta. Načelnik se 23. 12. 2022. godine obratio Vijeću da se preispita ovaj zaključak, a u skladu s članom 20. stav 1. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH, kojim je utvrđeno da Vijeće odnosno načelnik može u roku od tri dana nakon donošenja odluke zatražiti da vijeće, odnosno načelnik preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim. U slučaju iz prethodnog stava, nadležni organ dužan je preispitati svoju, odnosno akt u roku od 30 dana, u ovom slučaju Vijeće i obavijestiti načelnika o svojoj odluci, do kada se taj akt neće izvršavati.

Vijeće je 20. 1. 2023. godine donijelo Zaključak kojim nije potvrdilo Zaključak od 20. 12. 2022. godine, shodno čemu nacrt Budžeta Općine stupa na snagu. U obrazloženju se navodi da kolegij Vijeća, iako je postojala zakonska obaveza, nije razmatrao zahtjev načelnika, i da je donijet zaključak većinom članova kolegija da se ne održi sjednica Vijeća u vezi preispitivanja, zbog čega je zamjenica predsjedavajućeg Vijeća samoinicijativno zbog zakonskih rokova sazvala hitnu sjednicu Vijeća za 19. 1. 2023. godine, a koja nije održana zbog nepostojanja kvoruma. Također, druga zakazana hitna sjednica Vijeća nije održana iz istog razloga, a što je bio i krajnji zakonski rok da se Vijeće očituje.

Napominjemo da je Komisija za Statut i propise Vijeća donijela 22. 2. 2023. godine mišljenje razmatrajući zahtjev Vijeća za nadležnim postupanjem. U mišljenju se navodi da imajući u vidu da nisu u zakonskom roku razmatrani zahtjevi načelnika za preispitivanje akata Vijeća, da Vijeće nije postupilo u skladu s odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH i drugim pozitivnim zakonskim propisima i obzirom da Vijeće nije potvrdilo ranije doneseni Zaključak od 20. 12. 2022. godine kojim se ne usvaja nacrt Budžeta, nacrt Budžeta stupa na snagu.

Načelnik je aktom od 17. 3. 2023. godine zatražio mišljenje Ministarstva finansija Unsko-sanskog kantona na prijedlog Budžeta za 2023. godinu u iznosu od 22.407.554 KM, koji je veći u odnosu na nacrt Budžeta za 349.600 KM. Ministarstvo finansija Unsko-sanskog kantona dalo je aktom od 23. 3. 2023. godine pozitivno mišljenje na Prijedlog budžeta. Prijedlog Budžeta u iznosu od 22.407.554 KM i Odluke o izvršavanju budžeta za 2023. godinu, načelnik je uputio Vijeću 16. 3. 2023. godine.

Odlukama Vijeća od 31. 3. 2023. godine usvojen je Budžet Općine i prijedlog Odluke o izvršavanju Budžeta za 2023. godinu u iznosu od 22.407.554 KM. Usvojena su 33 amandmana na Prijedlog budžeta i 21 amandman na Prijedlog odluke o izvršavanju Budžeta.

Vijeće je u zahtjevu za postupanje od 3. 4. 2023. godine dostavilo načelniku, Službi za finansije,

¹¹ Članom 81. Poslovnika Općinskog vijeća utvrđeno je slijedeće: „Zaključkom Vijeće zauzima stavove, pokreće inicijative, i izražava mišljenje o pitanjima o kojima je raspravljalo, daje saglasnost ili potvrđuje pojedine akte kada je to propisom određeno“.

računovodstvo i javne nabavke i Službi za upravu, društvene djelatnosti i zajedničke poslove Budžet i Odluku o izvršavanju Budžeta za 2023. godinu sa uvrštenim amandmanima, koji su prethodno dostavljeni naslovu, kako bi isti mogli biti objavljeni u Službenom glasniku Općine i na dalje postupanje.

Istog dana, načelnik je uputio Budžet bez usvojenih amandmana koje je dostavilo Vijeće sa Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine za 2023. godinu i obrazloženje Službi za finansije, računovodstvo i javne nabavke i Službi za upravu, društvene djelatnosti i zajedničke poslove, uz napomenu da je iste potrebno objaviti u Službenom glasniku. Javna rasprava nije održana.

Budžet Općine za 2023. godinu u iznosu od 22.407.554 KM i Odluku o izvršavanju Budžeta proglasio je načelnik 3. 4. 2023. godine u Službenom glasniku broj 2/23. U obrazloženju Budžeta se navodi da Vijeće nije razmotrilo zahtjev načelnika da se preispita Odluka o imenovanju predsjedavajuće Vijeća, a na sjednicama zakazanim dva puta od strane zamjenice predsjedavajućeg Vijeća nije osiguran kvorum za rad. Budući da se Vijeće nije u zakonskom roku očitovalo o podnesenom zahtjevu načelnika, zamjenica predsjedavajućeg Vijeća je donijela Zaključak o nepotvrđivanju Odluke o imenovanju predsjedavajuće Vijeća i Zaključak o usvajanju Budžeta. U predmetu istrage Tužilaštva Unsko-sanskog kantona koja je otvorena po pitanju dešavanja koji su obilježili rad Vijeća, izuzet je pečat koji koristi Vijeće, i zamjenica predsjedavajućeg Vijeća nije u mogućnosti sazivati sjednice. Kako bi se izbjegla potpuna blokada Jedinog organa uprave, načelnik je proglasio Budžet pozivajući se na član 120. Statuta kojim je utvrđeno da ukoliko Vijeće ne usvoji budžet do 31. marta tekuće budžetske godine, načelnik proglašava budžet koji stupa na snagu danom objave u Sl. glasniku Općine.

Na zahtjev premijera Unsko-sanskog kantona za utvrđivanje ustavnosti Budžeta Općine za 2023. godinu i Odluke o izvršavanju Budžeta, Ustavni sud FBiH donio je presudu 13. 11. 2023. godine¹² na sjednici bez javne rasprave. Presudom je utvrđeno da su Budžet Općine za 2023. godinu i Odluka o izvršavanju Budžeta Općine za 2023. godinu („Službeni glasnik Općine“, br. 2/23) doneseni suprotno Ustavu FBiH, kao i da su Budžet Općine za 2023. godinu i Odluka o izvršenju Budžeta Općine za 2023. godine, koje je Vijeće usvojilo na sjednici od 31. 3. 2023. godine, doneseni suprotno Ustavu FBiH. Presudom je utvrđeno prelazno rješenje, tako da se Budžet Općine za 2023. godinu primjenjuje do kraja tekuće fiskalne godine.

U njenom obrazloženju je navedeno činjenično stanje, odnosno propusti u postupanju i Vijeća i načelnika, koji su doveli do donošenja ovakve Presude, te istaknuto da je na osnovu relevantne sudske prakse Ustavnog suda FBiH vidljivo da se međusobni odnosi Vijeća i načelnika ne zasnivaju na načelima međusobnog uvažavanja i saradnje, kako se to kao obaveza definiše odredbama Zakona o načelima lokalne samouprave. Ustavni sud FBiH u presudi navodi da je nužno da organi Općine postupaju u skladu sa Ustavom FBiH i svim relevantnim propisima koji regulišu način rada i djelovanje organa lokalne samouprave, te da u propisanim rokovima na propisani način pravovremeno usvoje ova najvažnija akta za 2024. godinu.

Budžetski korisnici u proceduri izrade budžeta nisu sačinjavali plan nabavki stalnih sredstava, nije održana javna rasprava, određeni rashodi i izdaci budžetom nisu planirani na odgovarajućem kontu, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.1.2.3 Izvještaja). Nisu u potpunosti poštovani rokovi izrade Budžeta, a on nije donesen u zakonskom roku. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

U postupku izrade i donošenja budžeta međusobni odnosi Vijeća i načelnika nisu se zasnivali na načelima međusobnog uvažavanja i saradnje, kako se to kao obaveza definiše odredbama Zakona o načelima lokalne samouprave. Ovo je navedeno i u Presudi Ustavnog suda FBiH, kojom je utvrđeno da su Budžet Općine za 2023. godinu i Odluka o izvršavanju Budžeta za 2023. godinu koje je proglasio načelnik, kao i Budžet Općine za 2023. godinu i Odluka o izvršavanju Budžeta za 2023. godinu koje je donijelo Vijeće, doneseni suprotno Ustavu FBiH. Presudom je utvrđeno prelazno rješenje, tako da se Budžet koji je donio načelnik primjenjuje do kraja tekuće fiskalne godine, ali je nužno da organi Općine postupaju u skladu sa Ustavom FBiH i svim relevantnim propisima koji regulišu način rada i djelovanje organa lokalne samouprave.

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 93/23

Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH utvrđeno je da se donosi trogodišnji plan rada federalnog organa uprave, kantonalnog organa uprave, odnosno općinskog/gradskog organa uprave kao implementacioni dokument koji operacionalizira strateške ciljeve, kao i godišnji plan rada koji je implementacioni dokument sa aktivnostima/projektima koji će se poduzimati na godišnjem nivou kako bi se realizirali programi (mjere), iz trogodišnjeg plana rada, te ostvarili prioriteti i strateški ciljevi iz relevantnih strateških dokumenata i nadležnosti organa uprave utvrđenih u trogodišnjem planu rada.

Općina nije sačinila trogodišnji plan rada, niti godišnji plan rada za 2023, čime nije postupila u skladu s odredbama Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH.

Preporuke:

- **potrebno je da organi Općine osiguraju postupanje u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i drugim propisima kod izrade i donošenja budžeta, naročito u dijelu poštovanja rokova izrade i donošenja Budžeta i provođenja javne rasprave;**
- **budžetski korisnici trebaju sačinjavati prijedloge planova nabavke stalnih sredstava uz budžetske zahtjeve, a rashode i izdatke planirati i knjigovodstveno iskazivati na odgovarajućim pozicijama, u skladu sa kontnim planom za budžetske korisnike koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH;**
- **trogodišnji i godišnji plan rada sačiniti za svaku kalendarsku godinu, u skladu s odredbama Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH.**

5.2 Izvještavanje

U obrazac Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta u kolone koje se odnose na planirane pozicije uneseni su podaci iz Budžeta, koji je donio načelnik za 2023. godinu.

Odredbama Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno je da izvještaj o izvršenju budžeta načelnik Vijeću na usvajanje podnosi u roku od šest mjeseci od završetka fiskalne godine. Do okončanja revizije, prezentiran je prijedlog Izvještaja o izvršenju Budžeta Općine za 2023. godinu, čiji predlagač je načelnik. Nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je isti upućen na razmatranje Vijeću.

Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH utvrđeno je da je godišnji izvještaj o radu implementacioni dokument koji sadrži pregled i analizu izvršenja programa (mjera) i aktivnosti/projekata iz godišnjeg plana rada federalnog organa uprave, kantonalnog organa uprave, odnosno općinskog/gradskog organa uprave.

Općina nije sačinila godišnji izvještaj o radu za 2023, čime nije postupila u skladu sa Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH.

Preporuka:

- **Godišnji izvještaj o radu sačiniti u skladu s Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH.**

6. KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Općina je sačinila konsolidovane Godišnje finansijske izvještaje za 2023. i dostavila ih Ministarstvu finansija Unsko-sanskog kantona u utvrđenom roku. Uz konsolidovani finansijski izvještaj i pojedinačne godišnje finansijske izvještaje budžetskih korisnika sačinjena je Analiza iskaza (tekstualni dio).

Pojedinačni finansijski izvještaji su sačinjeni za Jedinствени općinski organ, Općinsko pravobranilaštvo, Centar za socijalni rad i Centar za kulturu i obrazovanje.

U Konsolidovani godišnji izvještaj o izvršenju budžeta planske veličine za pozicije rashoda i izdataka unesene su iz Budžeta Općine za 2023. godinu, donesenog od strane načelnika, shodno Presudi Ustavnog suda FBiH da će se ovaj Budžet primjenjivati do kraja tekuće fiskalne godine.

Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno je da su općinske i gradske službe za finansije dužne dostaviti periodične izvještaje općinskom i gradskom vijeću i kantonalnim ministarstvima finansija u roku 20 dana po isteku obračunskog perioda, a za period od 1. 1. do 31. 12. do 5. marta tekuće godine. Periodični izvještaji sačinjeni su i dostavljeni Kantonalnom ministarstvu finansija, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta. Međutim, nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da su ovi izvještaji dostavljeni Vijeću, niti su objavljeni na službenoj stranici Općine, kako je propisano odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- **obrasce periodičnih finansijskih izvještaja dostaviti Vijeću u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, i objaviti na službenoj stranici Općine.**

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu iskazani su prihodi i primici u iznosu od 16.470.824 KM, što je u odnosu na planirane manje za 1.897.379 KM.

Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od poreza (9.570.400 KM), neporezni prihodi (2.489.888 KM) i primljeni transferi (4.410.536 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza u najvećem dijelu odnose se na prihode od indirektnih poreza (6.468.185 KM), poreza na dohodak (1.673.001 KM) i poreza na imovinu (1.420.409 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznavačavaju na depozitni račun Općine.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 2.489.888 KM. Ostvareni prihodi odnose se na: naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (2.434.381 KM), prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine (45.374 KM) i novčane kazne (10.133 KM).

U okviru **prihoda od poduzetničke aktivnosti i imovine** najznačajniji su prihodi od davanja prava na eksploataciju u iznosu od 42.715 KM.

Prihodi od davanja prava na eksploataciju uplaćuju se shodno Zakonu o koncesijama Unsko-sanskog kantona¹³, kojim je utvrđeno da se sredstva prikupljena po osnovu naknada za korištenje koncesije raspoređuju 60% u korist općina i 40% u korist Budžeta Kantona.

Shodno zaključenim ugovorima, na osnovu izdatih računa nadležnih ministarstva Kantona vršene su uplate pripadajućeg dijela prihoda na račun Općine.

U okviru **naknada, taksi i prihoda od pružanja javnih usluga** najznačajnije su ostale budžetske naknade i takse (700.672 KM), naknade i takse po federalnim zakonima i dr. propisima (597.016 KM), komunalne naknade i takse (467.208 KM) i administrativne takse (386.600 KM).

Ostale budžetske naknade i takse odnose se najvećim dijelom na prihode od komunalne naknade i taksi (551.070 KM) i legalizacije javnih površina (44.247 KM).

¹³ „Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 10/03, 7/09, 19/13

Komunalne naknade uređene su Zakonom o komunalnim djelatnostima Unsko-sanskog kantona¹⁴. U skladu sa Zakonom, donesena je Odluka Vijeća o komunalnoj naknadi¹⁵ kojom je utvrđena obaveza plaćanja komunalne naknade za korištenje objekata i uređaja zajedničke komunalne potrošnje, obveznici plaćanja, način utvrđivanja visine naknade, način i rokovi plaćanja naplate i sl. Shodno odluci, komunalna naknada utvrđuje se množenjem površine prostora, odnosno zemljišta, koeficijenta zone, koeficijenta namjene nekretnine vrijednosti obračunske jedinice (boda). Odlukom o utvrđivanju vrijednosti boda za obračun komunalne naknade od 31. 3. 2021. godine utvrđena je vrijednost boda za 2021. godinu u iznosu od 0,018 KM/m².

Rješenjima Službe za komunalne djelatnosti, vodne resurse, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove utvrđena je visina naknade, obaveza i način plaćanja po obveznicima. Osigurano je praćenje naplate prihoda, a njihovo priznavanje se vrši u periodu kada su mjerljivi i raspoloživi, odnosno kada su uplaćeni.

Komunalne takse regulisane su Odlukom o komunalnim taksama i tarifi komunalnih taksa¹⁶ od 19. 10. 2022. godine za: isticanje reklama, privremeno zauzimanje javnih površina, prodaju roba ili pružanje usluga izvan poslovnih prostorija, organizovanje i držanje muzike uživo u ugostiteljskim objektima, za koje se obaveza plaćanja utvrđuje rješenjima nadležne službe, a za istaknutu firmu i priređivanje zabavnih igara rješenjima Porezne uprave FBiH, ispostava Velika Kladuša.

U okviru pozicije komunalne naknade i takse iskazane su uplate komunalne takse po osnovu rješenja Porezne uprave FBiH kojim je utvrđena naplata porezne obaveze iz novčanih sredstava ili imovine poreznih obveznika u postupku prinudne naplate.

Prihodi od administrativnih taksi naplaćuju se na osnovu Odluke Vijeća o općinskim administrativnim taksama i tarifi općinskih administrativnih taksi¹⁷ kojom je uređeno plaćanje administrativnih taksi za spise i radnje u upravnim stvarima kao i za druge predmete i radnje kod Općinskog organa uprave i drugih pravnih lica kojima su zakonom ili propisom Vijeća povjerena javna ovlaštenja da samostalno rješavaju u upravnim stvarima o određenim pravima i obavezama.

Općina ostvaruje namjenske prihode po više osnova (naknada za zaštitu od prirodnih i dr. nesreća, putevi, skloništa). Uspostavljene su pomoćne evidencije utroška ovih sredstava, a neutrošena sredstva prenose se u budžet za narednu budžetsku godinu, u skladu sa odredbama članova 47. i 48. Zakona o budžetima u FBiH. Međutim, ne donose se programi utroška i raspodjele za sredstva skloništa i puteve.

Utvrđili smo da Općina ima veći broj neriješenih zahtjeva za izdavanje urbanističkih saglasnosti, zbog čega ne ostvaruje značajnije prihode od uređenja građevinskog zemljišta. Naime, Prostorni plan Općine za period 2001.-2020. godine nije više na snazi, a novi nije donesen. Prema informaciji Službe za prostorno uređenje, imovinsko-pravne i geodetske poslove, kantonalni urbanističko-građevinski inspektor je rješenjem od 24. 3. 2023. godine naložio da se pokrene procedura izrade novog prostornog plana Općine i uputi na Vijeće. Krajem 2023. godine donesen je novi Prostorni plan Unsko-sanskog kantona za period od dvadeset godina, čijim donošenjem će i Općini biti omogućeno da donese vlastiti prostorni plan.

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 4.410.536 KM i odnose se na tekuće transfere od inostranih vlada i međunarodnih organizacija (387.542 KM), tekuće transfere od ostalih nivoa vlasti (3.448.610 KM), kapitalne transfere od ostalih nivoa vlasti i fondova (464.384 KM) i kapitalne transfere iz nevladinih izvora (110.000 KM).

¹⁴ „Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 4/11, 11/11, 6/12, 13/12, 14/17

¹⁵ „Sl. glasnik Općine Velika Kladuša“, br.3/17, 15/17

¹⁶ „Sl. glasnik Općine Velika Kladuša“, br. 9/22

¹⁷ „Sl. glasnik Općine Velika Kladuša“, br. 1/11, 5/11, 6/12, 9/13, 14/17, 5/22

Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija odnose se na sredstva doznačena Općini u svojstvu partnera od Općine Krnjak, Republika Hrvatska na osnovu Ugovora za prekogranični projekat I.N.G.R.I.D. – Razvoj energetske učinkovite održive mreže gradova i općina u prekograničnom području u iznosu od 387.542 KM.

Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti odnose se najvećim dijelom na transfer od Federacije BiH za podršku energetske siromašnih domaćinstava iz sredstava EU pomoći u iznosu od 972.300 KM i sredstva za isplate roditeljima/njegovateljima koja se isplaćuju preko Centra za socijalni rad Velika Kladaša, kao i na primljene transfere od kantona, odnosno Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike Unsko-sanskog kantona za socijalnu zaštitu (1.740.285 KM).

Primljeni kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova odnose se najvećim dijelom na sredstva utrošena za projekat uređenja gradskog parka i pješačkih površina u užem gradskom području u iznosu od 393.602 KM koja su doznačena od Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša Unsko-sanskog kantona.

Kapitalni transferi iz nevladinih izvora odnose se na uplatu Mjesne zajednice Bosanska Bojna za sufinansiranje projekta asfaltiranja puta u iznosu od 110.000 KM, na osnovu ugovora koji je zaključen sa Federalnim ministarstvom raseljenih osoba i izbjeglica i izvođačem radova „Behić Sanny Boy“ d.o.o. Bihać.

Primljeni transferi priznati su u iznosu u kojem su utrošeni, a neutrošeni dio sredstava iskazan je na kratkoročnim razgraničenjima do momenta utroška.

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu strukturu rashoda i izdataka čine: plaće, naknade i doprinosi (4.613.918 KM), izdaci za materijal i usluge (3.696.037 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (7.355.445 KM), kapitalni transfer (519.982 KM), izdaci za kamate (50.950 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (865.243 KM), i izdaci za otplate dugova (72.431 KM).

Više iskazani iznosi u odnosu na Budžet su na pozicijama: nabavka materijala i sitnog inventara (16.926 KM), tekući transferi (487.012 KM) i izdaci za kamate (40.950 KM).

Više iskazani tekući transferi i izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara realizovani su najvećim dijelom iz tekuće rezerve, kao i neplaniranih uplata.

Međutim, izdaci za kamate veći su u odnosu na planirane za 40.950 KM, zbog porasta EURIBOR-a., zbog čega su stvorene obaveze za kamate na teret Budžeta za 2023. godinu preko iznosa koji su utvrđeni u njegovom posebnom dijelu. Također, sredstva za isplatu jednokratne pomoći zaposlenicima nisu planirana Budžetom, a obračunata su i isplaćena u iznosu od 259.560 KM.

Konstatujemo da određeni rashodi i izdaci nisu planirani na odgovarajućem kontu, a preuzete su obaveze iznad utvrđenih Budžetom za te namjene u iznosu od 300.510 KM. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Odluke o izvršavanju Budžeta, kojim je utvrđeno da budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uslovi.

Preporuka:

- **obaveze stvarati samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.**

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 4.240.627 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade 3.734.680 KM i naknade troškova zaposlenih 505.947 KM.

U okviru **bruto plaća i naknada plaća** na Općinu kao Jedinostveni općinski organ odnosi se 3.276.187 KM, JU Centar za socijalni rad 391.989 KM i JU Centar za kulturu 66.503 KM. Obračun plaća je centraliziran za sve budžetske korisnike.

Odlukom o izvršavanju budžeta utvrđeno je da će se visina plaće, naknada i drugih ličnih primanja uposlenih u *Jedinostvenom općinskom organu uprave* (u daljem tekstu: Općina) isplaćivati u skladu sa Odlukom Općinskog vijeća o plaćama i naknadama u Jedinostvenom općinskom organu uprave Općine¹⁸.

Obračun plaća i naknada u Općini uređen je Odlukom o plaćama i naknadama u Jedinostvenom općinskom organu uprave Općine Velika Kladuša i Pravilnikom o plaćama i naknadama uposlenih u Jedinostvenom općinskom organu uprave. Ovom Odlukom su utvrđeni platni razredi i koeficijenti za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika, kao i plaće i naknade izabranih dužnosnika, savjetnika i namještenika. Koeficijenti utvrđeni Odlukom i Pravilnikom usklađeni su sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Unsko-sanskog kantona.

Osnovica za obračun plaće u Općini za 2023. iznosila je 385 KM, a bod za obračun plaće 1,15 koji su utvrđeni na osnovu Sporazuma sa sindikatom o utvrđivanju osnovice za obračun plaće. Aneksom Sporazuma utvrđeno je da će se za prva tri mjeseca 2023. godine plaća obračunavati po osnovici i bodu koji je važio do 31. 12. 2022. godine, tj. osnovica u visini od 330 i bod za obračun plaće od 1,2.

Pravilnikom o plaćama i naknadama propisano je da se osnovna plaća utvrđuje množenjem osnovice za plaću i boda za obračun plaće sa utvrđenim koeficijentom platnog razreda, i tako utvrđeni iznos uvećava se za 0,6 % za svaku započetu godinu, a najviše do 20%.

Uzorkom smo obuhvatili obračun i isplatu plaća za mart, septembar i decembar 2023. godine.

Najviša neto plaća isplaćena u Općini iznosila je 4.716 KM, a najniža 890 KM.

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu¹⁹ propisana je obaveza vođenja evidencije o radnom vremenu koja, između ostalih, sadrži podatke o početku, završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, vremenu terenskog rada, neprisustva na poslu i slično. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da one sadrže podatke o broju radnih dana i broju dana odsustvovanja s posla po raznim osnovama na mjesečnom nivou za svakog radnika. Međutim, ne sadrže podatke o vremenu provedenom na radu, u skladu s navedenim Pravilnikom.

Prezentirane evidencije o radnom vremenu ne sadrže podatke o početku i završetku rada, prekidima u radu i ukupnom dnevnom radnom vremenu zaposlenika, zbog čega one nisu uspostavljene u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.

Članom 19. Pravilnika o plaćama i naknadama utvrđen je dodatak na plaću za poslove radnih mjesta koji se vrše pod posebnim uvjetima rada i visina dodataka za državne službenike i namještenike: 1) za inspektore (urbanističko-građevinski, komunalno-vodni i sanitarno-ekološki) 20 % od osnovne plaće; 2) za vatrogasce 20% od osnovne plaće; 3) za ostale poslove koji se vrše pod posebnim uslovima određenim posebnim zakonom 10% od osnovne plaće. Pravilnikom nisu definisani poslovi koji se obavljaju pod posebnim uslovima koji su određeni posebnim zakonom.

Tokom 2023. godine pojedinim zaposlenicima vršene su isplate dodataka na plaću od 10% i 20% na osnovu rješenja načelnika u ukupnom iznosu od 76.492 KM. Dio ovih rješenja donesen je na osnovu člana 19 Pravilnika (ostali poslovi koji se vrše pod posebnim uslovima određenim posebnim zakonom), a dodaci su odobreni zbog: obima poslova kojeg zaposlenik uspješno obavlja, obavljanje poslova drugih radnih mjesta, od kojih su neka i upražnjena, vođenja upravnih postupaka te pripreme prijedloga odluka o javnim interesima za vijeće i sl.

Dio rješenja o odobravanju dodataka na plaću iz 2019. godine donesen je na osnovu Statuta, a odnosi se na vođenje upravnih postupaka pri donošenju rješenja u upravnim stvarima, vođenje upravnih postupaka po zahtjevima i po službenoj dužnosti i sl. Uvidom u izabrani uzorak utvrđeno je da se za obavljanje drugih poslova ili poslova upražnjenog radnog mjesta nisu donosila rješenja za svaki mjesec pojedinačno.

¹⁸ „Sl. glasnik Općine Velika Kladuša“ br. 7/22

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

Budući da Pravilnikom o plaćama nisu definisani poslovi koji se obavljaju pod posebnim uslovima definisanim posebnim zakonima, niti su predviđeni dodaci za obavljanje drugih poslova koji su sistematizovani, a za koje su radna mjesta popunjena ili upražnjena, **ne možemo potvrditi osnovanost obračuna i isplate dijela ovih dodataka, s obzirom na to da se ne radi o ostalim poslovima koji se vrše pod posebnim uslovima određenim posebnim zakonima (uspješno obavljanje poslova, upražnjeno radno mjesto, vođenje upravnih postupaka i sl.) i da ova vrsta dodataka nije predviđena Pravilnikom, a nije utvrđena ni Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.**

Tokom 2023. godine obračunate su i isplaćene „stimulacije“ u iznosu od najmanje 20.537 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su se ovi dodaci obračunavali na osnovu Rješenja načelnika o imenovanju Komisije za izradu analize stanja, pripreme podataka i izvršavanja preuzetih obaveza Općine za izradu i uspostavu adresnog registra na području Općine od 15. 1. 2018. godine. Ovim Rješenjem imenovani su predsjednik, sekretar i tri člana Komisije, koji su zaposlenici Općine. Pravo na mjesečnu naknadu za realizaciju zadataka utvrđeno je u visini od 20% neto plaće koju ostvaruju u Općini. Također, utvrđeno je da će komisija po okončanju, u roku od 15 dana dostaviti načelniku izvještaj o provedenim aktivnostima.

Iako članovi komisije nisu dostavljali izvještaje o radu, niti smo se na drugi način mogli uvjeriti da su obavljali zadatke utvrđene rješenjem, vršen je obračun i isplata ovih dodataka/„stimulacija“ tokom cijele godine. Ni ova vrsta dodataka nije predviđena Pravilnikom o plaćama i naknadama.

Obračun plaća i naknada kod javnih ustanova definisani su internim aktima ustanova. Osnovica za obračun plaće iznosila je 385 KM a bod za obračun plate 1,15 koji su utvrđeni na osnovu Sporazuma sa sindikatom o utvrđivanju osnovice za obračun plaće. Aneksom Sporazuma utvrđeno je da će se za prva tri mjeseca 2023. godine plaća obračunavati po osnovici i bodu koji je važio do 31. 12. u visini osnovice od 330 KM i boda za obračun plate 1,2.

Plaće i naknade kod *Centra za socijalni rad* uređene su Pravilnikom o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Odlukom o plaćama i naknadama direktora i zaposlenih u JU Centar za socijalni rad. Propisani koeficijenti za obračun plaća iznose od 1,85 do 5,70. Na osnovu uvida u dokumentaciju, utvrdili smo da obračun plaće vrši u skladu s internim aktima.

Plaće i naknade kod *Centra za kulturu* regulisane su Odlukom o plaćama i naknadama direktora i zaposlenika JU Centar za kulturu i obrazovanje. Odlukom su propisani koeficijenti za obračun plaća, a iznose od 1,85 do 4,85. Obračun i isplata plaća vršen je u skladu sa propisima.

Uvidom u evidencije o radnom vremenu za Centar za socijalni rad i Centar za kulturu konstatovali smo da **ne sadrže podatke o početku i završetku rada, prekidima u radu i ukupnom dnevnom radnom vremenu zaposlenika, zbog čega one nisu uspostavljene u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.**

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 505.947 KM, a odnose se na isplatu naknada za topli obrok 290.306 KM, naknada za godišnji odmor-regres 69.043 KM, otpremnine zbog odlaska u penziju 46.468 KM, prevoz na posao i s posla 45.139 KM i jubilarne nagrade u iznosu od 34.200 KM.

U okviru naknada izdaci koji se odnose na Općinu iznose 432.052 KM, Centar za socijalni rad 66.397 KM i Centar za kulturu 7.499 KM.

Naknada za topli obrok se isplaćuje u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjem statističkom podatku.

Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćuje se u iznosu od 50% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku, a isplaćen je na osnovu Zaključka načelnika zaposlenicima Općine i ostalim budžetskim korisnicima. Utvrdili smo da se naknade isplaćuju u skladu sa propisima koji ih uređuju.

Jubilarne naknade iskazane su u iznosu od 34.200 KM, a odnose se na: darove uposlenicima povodom vjerskih i državnih praznika- Ramazanskog Bajrama (11.000 KM), Kurban Bajrama (11.100 KM), te povodom Nove godine (12.000 KM). Ove naknade su odobrene zaključcima načelnika u visini od 100 KM po zaposlenom u Općini, Centru za socijalni rad i Centru za kulturu.

Obračun i isplata naknade za vjerske praznike izvršena je, iako nije regulisana internim aktom, niti je predviđena Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH.

Isplata jednokratne pomoći u ukupnom iznosu od 259.560 KM (2.520 KM za 103 zaposlenika), izvršena je na osnovu Odluke načelnika o isplati pomoći zaposlenicima od 14. 12. 2023. godine koja je donesena pozivajući se na Uredbu o isplati pomoći od strane poslodavca²⁰. **Sredstva za isplatu jednokratne pomoći zaposlenicima nisu planirana budžetom, a knjigovodstveno su evidentirana u okviru neto plata (preporuka je data u tački 6.1.2 Izvještaja).**

Preporuke:

- **isplatu dodataka i naknada na plaću vršiti samo na način propisan Pravilnikom o plaćama i naknadama u organima vlasti Jedininstvenog općinskog organa uprave Općine;**
- **evidenciju radnog vremena kod svih budžetskih korisnika voditi u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.**

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 3.696.037 KM. Strukturu izdataka čine u najvećem dijelu: izdaci za tekuće održavanje (1.949.109 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (832.158 KM), ugovorene i druge posebne usluge (665.384 KM) i putni troškovi (27.745 KM).

Najveći dio izdataka odnosi se na Jedininstveni općinski organ uprave 3.615.492 KM ili 98 % ovih izdataka, od čega su značajniji: izdaci za tekuće održavanje (1.940.579 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (822.301 KM), ugovorene i druge posebne usluge (639.819 KM) i putni troškovi (23.628 KM).

Izdaci za tekuće održavanje u najvećem dijelu odnose se na: usluge popravka i održavanja cesta, željeznica i mostova (1.469.474 KM), usluge za održavanje ulične rasvjete (270.470 KM) i ostale usluge opravke i održavanja (162.128 KM).

Usluge popravka i održavanja cesta, željeznica i mostova odnose se na zimsko održavanje puteva (477.079 KM), održavanje javnih saobraćajnih površina (360.000 KM) i održavanje grada u zimskom periodu (116.606 KM). Ovi izdaci se odnose na pružene usluge održavanja ulica i puteva, kao i nekategorisanih putnih pravaca u mjesnim zajednicama na osnovu Programa zajedničke komunalne potrošnje (u daljem tekstu: Program).

Odlukom o izvršavanju budžeta utvrđeno je da će se finansiranje usluga održavanja čistoće javne higijene, održavanje javnih saobraćajnih površina, održavanje grada u zimskom periodu, održavanje gradskog groblja-nepredviđeni radovi vršiti prema Programu za 2023. godinu kojeg usvaja Vijeće na prijedlog načelnika, a poslove obavlja JKUP „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladuša. Također je utvrđeno da će se finansiranje održavanja lokalnih puteva u zimskom periodu vršiti prema navedenom Programu, a izvršava ga isto preduzeće.

Zaključkom Vijeća od 20. 12. 2022. godine, prijedlog Programa za 2023. godinu nije usvojen, nakon čega je načelnik 23. 12. 2022. godine podnio Vijeću zahtjev za preispitivanje Zaključka o neusvajanju prijedloga Programa za 2023. godinu. Budući da se sjednica Vijeća nije održala u zakonskom roku zbog nepostojanja kvoruma, zamjenica predsjedavajućeg donijela je Zaključak 20. 1. 2023. godine kojim se ne potvrđuje Zaključak Vijeća o neusvajanju Programa za 2023. godinu u ukupnom iznosu od 2.632.884 KM, te je ovaj Program bio u primjeni tokom 2023. godine.

Programom je planirano: a) održavanje grada i prohodnosti u zimskom periodu; b) održavanje grada u ljetnom periodu; c) javna rasvjeta; d) održavanje javnih saobraćajnih površina; e) održavanje gradskog groblja i mezarja i f) nepredviđeni radovi. Nadzor nad provođenjem Programa i kontrolu ovjerenih situacija i radnih naloga, vrši komunalno-vodni i urbanističko-građevinski inspektor, ovisno o poslu, u saradnji sa ovlaštenim predstavnicima mjesnih zajednica.

²⁰ „Sl. novine FBiH“ br.96/23

Revizijom smo utvrdili da su radovi izvedeni u skladu s Programom, osim u dijelu koji se odnosi na stavku „Troškovi održavanja grada u zimskom periodu“, gdje smo uočili grešku u iznosu od 23.117 KM koja se odnosi na više obračunat PDV po fakturi. Zbog navedenog, ovi izdaci su više iskazani za navedeni iznos, a korektivne mjere nisu poduzete.

Izdaci za održavanje ulične rasvjete iskazani su u iznosu od 270.470 KM, od čega se na realizaciju ugovora zaključenog sa JKUP „Komunalije“ d.o.o. odnosi 260.000 KM (180.000 KM za troškove električne energije i 80.000 KM za održavanje javne rasvjete) a po ugovoru sa Elektro-Džanić d.o.o. Velika Kladaša 11.686 KM, koji je zaključen nakon provedenog postupka javne nabavke.

Odlukom o izvršavanju budžeta utvrđeno je da će se sredstva za održavanje javne rasvjete koristiti za održavanje javne rasvjete i potrošnju električne energije u skladu sa Programom zajedničke komunalne potrošnje za 2023. godinu, na osnovu Ugovora o održavanju javne rasvjete koji potpisuje načelnik sa JKUP „Komunalije“ d.o.o. Uvidom u izabrani uzorak faktura, utvrdili smo da su fakture ispostavljene u skladu sa cjenovnikom utvrđenim Programom i odredbama ugovora koji je zaključen sa Komunalije d.o.o.

Izdaci za ostale usluge opravke i održavanja iskazani su u iznosu od 162.128 KM, a odnose se na održavanje gradskog groblja i mezarja i nepredviđene radove. Uvidom u izabrani uzorak utvrdili smo da je JKUP „Komunalije“ d.o.o. ispostavljalo fakture Općini u skladu sa cjenovnikom utvrđenim Programom.

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge u cijelosti su iskazane kod Jedinog općinskog organa u iznosu od 822.301 KM, a u najvećem dijelu odnose se na izdatke za komunalne usluge (756.010 KM) i izdatke za komunikaciju (66.291 KM).

Izdaci za komunalne usluge (756.010 KM) odnose se na izdatke za održavanje grada u ljetnom periodu, a fakturisanje usluga vrši se od strane JKUP „Komunalije“ d.o.o. i JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. na osnovu Programa za 2023. godinu.

Uvidom u izabrani uzorak zaključili smo da su navedena preduzeća ispostavljala fakture Općini u skladu sa cjenovnikom utvrđenim Programom. Sa preduzećima nisu zaključeni ugovori kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze.

Izdaci za komunikaciju su iskazani u iznosu od 66.291 KM, od kojih su značajniji izdaci za mobilni telefon (6.919 KM). Ovi izdaci se odnose na plaćanje troškova mobilnog telefona, a na osnovu ispostavljenih računa od BH Telecom d.d. Sarajevo u skladu sa Pravilnikom o korištenju mobilnih i fiksnih telefona u službene svrhe.

Ugovorene i druge posebne usluge kod Jedinog općinskog organa uprave iskazane su u iznosu 639.819 KM, a najvećim dijelom se odnose na ostale nepomenute usluge i dadžbine (285.178 KM), izdatke po osnovu drugih samostalnih djelatnosti (244.510 KM) i izdatke za informisanje (34.797 KM).

Ostale nepomenute usluge i dadžbine odnose se najvećim dijelom na izdatke koji se odnose na azil-sklonište za životinje (200.000 KM) i uređenje korita rijeke Kladašnice (61.721 KM).

Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se sredstva za funkcionisanje i rad privremenog skloništa za životinje koristiti za finansiranje rada azila za životinje na osnovu ugovora potpisanog između Općine i JKUP „Komunalije“ d.o.o. Uvidom u izabrani uzorak, fakturisanje usluga vršeno je u skladu sa odredbama ugovora i po cijenama specificiranim u troškovniku koji je sastavni dio ugovora, a odnosi se na finansiranje radnika, hrane za napuštene životinje kao i ostalih troškova azila.

Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se sredstva za finansiranje projekata uređenja nereguliranog korita rijeke Kladašnice koristiti u skladu sa potpisanim ugovorima nakon poodenog postupka javne nabavke na osnovu odluka načelnika. Uređenje nereguliranog korita rijeke Kladašnice nizvodno od naselja Mala Kladaša-II faza vrši se na osnovu zaključenog ugovora sa Safić Electronics d.o.o. Velika Kladaša, a nadzor nad izvođenjem radova vrši JP „Zavod za izgradnju grada Prijedor“, nakon provedenog postupka javne nabavke. Utvrdili smo da su se prilikom realizacije ugovora poštovale odredbe zaključenog ugovora.

Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti iskazani su u iznosu od 244.510 KM i odnose se na izdatke za naknade skupštinskim zastupnicima (140.400 KM), izdatke za rad komisija (59.683 KM) i ostale izdatke za druge samostalne djelatnosti (34.458 KM).

Izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima iskazani su u iznosu od 140.400 KM. Ove naknade regulisane su Odlukom o visini naknada koje se isplaćuju Općinskim vijećnicima²¹, kojom je utvrđena visina naknada koje se isplaćuju vijećnicima za rad u Vijeću i pomoćnim tijelima Vijeća.

Prema ovoj Odluci, za učešće u radu Vijeća i njegovih pomoćnih tijela u toku mjeseca, vijećnici imaju pravo na stalnu mjesečnu naknadu (paušal), naknadu troškova prevoza javnim prevoznim sredstvom od mjesta stanovanja do Općine i jednu dnevnicu u visini dnevnice koja se isplaćuje za službeni put u Općini. Visina naknade za paušal zamjenika predsjedavajućeg Vijeća utvrđena je u neto iznosu od 550 KM, za predsjednika kluba vijećnika 500 KM i općinskog vijećnika u iznosu od 450 KM. Uvidom u izabrani uzorak, konstatovali smo da je isplata ovih naknada vršena u skladu sa Odlukom o visini naknada koje se isplaćuju Općinskim vijećnicima. **Isplate paušala vijećnicima vršene su redovno mjesečno u 2023. godini, iako se sjednice Vijeća nisu održavale.**

Izdaci za rad komisija iskazani su u iznosu od 59.683 KM, a u najvećoj mjeri odnose se na: komisiju za procjenu prometne vrijednosti nekretnine (24.197 KM), PIT Tim (21.000 KM), komisija za adresni registar (20.536 KM) i komisija za tehnički prijem objekata (10.796 KM).

Komisija za procjenu prometne vrijednosti nekretnina odnosno visina naknade za rad regulisani su Odlukom načelnika o visini naknade za rad stručne komisije za procjenu prometne vrijednosti nekretnina²². Ovom odlukom utvrđena je naknada za rad komisije u iznosu od 100 KM koju je obavezan uplatiti podnosilac zahtjeva za procjenu vrijednosti nekretnine, a iz navedenih sredstava plaća se rad stručne komisije u bruto iznosu od 60 KM (20 KM za svakog člana), dok ostatak sredstava se koristi za druge troškove Općine. Rješenjem o imenovanju komisija za procjenu prometne vrijednosti nekretnine imenovana su tri člana, od kojih je jedan zaposlenik Općine.

Izdaci za rad komisije PIT Tim-a za implementaciju projekta WATSAN Općine Velika Kladuša iskazani su u iznosu od 21.000 KM. Rješenjem načelnika od 7. 11. 2022. godine imenovan je PIT Tim za implementaciju projekta Vodovod i kanalizacija odnosno „WATSAN“ Velika Kladuša. Prema ovom Rješenju, zadatak tima je da prati, organizira i rukovodi realizacijom Projekta, a za obračun naknade vođa tima podnosi mjesečni Izvještaj načelniku po osnovu kojeg će se donijeti posebno rješenje o odobrenju isplate naknade. Utvrđena naknada za vođu tima iznosi 500 KM a članove tima 300 KM koje se isplaćuju u mjesečnom neto iznosu. Isplata naknade vršena je nakon dostavljanja mjesečnih izvještaja.

Uvidom u obračun i isplatu naknade utvrdili smo da su zaposlenicima angažovanim u komisiji isplaćene neto naknade u ukupnom iznosu najmanje od 13.500 KM. Međutim, obračun naknade nije imao tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano Zakonom o porezu na dohodak,²³ Zakonom o doprinosima,²⁴ i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak,²⁵ zbog čega nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi.

Način obavljanja tehničkog prijema objekta utvrđen je Pravilnikom o tehničkom pregledu građevine i Cjenovnikom o visini naknade, načinu obračuna i naplate troškova rada Komisije za tehnički pregled građevina na području Općine. Prema ovom Cjenovniku, visina naknade po jednom danu utvrđuje se u zavisnosti od složenosti građevine, i to u bruto iznosima: za manje složen objekat 70 KM, srednje složen objekat 100 KM i najsloženiji objekat 150 KM. Uvidom u izabrani uzorak za obračun naknade te zapisnike komisije o obavljenom tehničkom pregledu građevine, nismo uočili nepravilnosti.

²¹ „Sl. glasnik Općine Velika Kladuša“, br.4/10

²² „Sl. glasnik Općine Velika Kladuša“, br.8/14

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 48/21 i 77/21

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti (34.458 KM) odnose se na naknade predsjednicima mjesnih zajednica i jedan ugovor o djelu. Ovi izdaci manje su iskazani za 71.390 KM, s obzirom na to da su izdaci po osnovu ugovora o dijelu sklopljenih sa fizičkim licima u okviru manifestacije „Kladuško ljeto“, „Kladuška zima“ i „Dani poljoprivrede 2023“ iskazani na poziciji tekućih transfera neprofitnim organizacijama.

Izdaci za putne troškove kod Jedinственог опćинског органа управе iskazani su u iznosu od 23.628 KM, od kojih su najznačajniji putni troškovi u inostranstvo (16.332 KM).

Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da se visina dnevnice, naknada za putne i druge troškove u vezi službenih putovanja, određuje na osnovu Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja, te Pravilnika o naknadama troškova za službena putovanja (u daljem tekstu: Pravilnik).

Pravilnikom od 25. 10. 2018. godine utvrđeno je da se naknada za noćenje obračunava u visini priloženog plaćenog hotelskog računa, osim hotela „de lux“ kategorije. Isplate novčanih sredstava na ime troškova službenih putovanja vršene su zaključcima načelnika. Uvidom u izabrani uzorak za službena putovanja u inostranstvo, kao dokaz noćenja prezentovani su „nota“ računi, dok druga dokumentacija nije prezentirana (pozivi, izvještaji i drugo). Zbog navedenog ne možemo potvrditi da su izdaci u iznosu od najmanje 5.789 KM nastali u službene svrhe.

Izdaci nastali po osnovu ugovora o djelu planirani su budžetom i iskazani na poziciji tekućih transfera neprofitnim organizacijama, što je imalo za posljedicu da su izdaci za ugovorene i posebne usluge manje iskazani za 71.390 KM. Zbog navedenog konstatujemo da prilikom izrade Budžeta i knjigovodstvenog evidentiranja nije dosljedno primijenjen kontni plan koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, dok obračun poreza i doprinosa na naknade zaposlenicima nije imao tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti.

Preporuke:

- *obračun i isplatu poreza i doprinosa na naknade zaposlenicima koji su članovi komisija vršiti u skladu sa zakonskim propisima;*
- *pravdanje naloga sa službenih putovanja vršiti prilaganjem dokumentacije koja potvrđuje da je putovanje obavljeno u službene svrhe, u cilju unapređenja internih kontrola u ovom dijelu.*

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta za 2023. godinu iskazani su u iznosu od 7.355.445 KM, od čega se na Jedinствени опćински орган odnosi 4.885.018 KM i Centar za socijalni rad (2.470.427 KM). Pregled planiranih i realizovanih tekućih transfera dat je u tabeli:

R. br.	Naziv tekućeg transfera	Budžet 2023. godina	Izvršenje u 2023. godini	Izvršenje u 2022. godini
1	2	3	4	5
I	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	6.868.433	7.355.445	4.938.222
1.	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	98.001	9.479	82.920
2.	Tekući transferi pojedincima	3.101.395	4.139.970	1.391.082
3.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	1.639.660	1.303.262	1.786.105
4.	Subvencije javnim preduzećima	1.275.000	1.275.000	1.160.000
5.	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	320.000	317.000	319.982
6.	Drugi tekući rashodi	434.377	310.734	198.133

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 4.139.970 KM što je više za 1.038.575 KM u odnosu na planirana sredstva. Iskazani iznos tekućih transfera odnosi se na Jedinствени опćински орган (1.669.543 KM) i Centar za socijalni rad (2.470.426 KM).

Najznačajniji dio kod Centra za socijalni rad odnosi se na naknade porodiljama van radnog odnosa (915.722 KM), roditelje/hranitelje (542.111 KM), porodilje u radnom odnosu (495.629 KM) i smještaj u ustanovama (294.515 KM).

Tekući transferi pojedincima iskazani kod Jedinственog općinskog organa najvećim dijelom odnose se na jednokratna socijalna davanja (1.034.827 KM), transfer za prijevoz učenika (185.549 KM) i sredstva za socijalne kategorije građana (101.325 KM).

Jednokratna socijalna davanja iskazana su u iznosu od 1.084.827 KM, a najvećim dijelom odnose se na transfer Podrška Evropske unije Bosni i Hercegovini u cilju ublažavanja negativnog socio-ekonomskog uticaja energetske krize (972.299 KM). Odlukom²⁶ Vlade Federacije od 14. 6. 2023. godine usvojen je Program utroška sredstava „Tekući transferi drugim razinama vlasti i fondovima-Podrška Evropske unije Bosni i Hercegovini u cilju ublažavanja negativnog socio-ekonomskog uticaja energetske krize“, utvrđenog Budžetom Federacije BiH za 2023. godinu Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike (u daljem tekstu: Ministarstvo). Prema ovoj Odluci, temeljni preduvjet za raspodjelu sredstava kao i za provedbu svih drugih neophodnih aktivnosti vezanih za provedbu navedenih mjera jeste potpisivanje Sporazuma o saradnji na realiziranju mjera podrške između jedinica lokalne samouprave i Ministarstva. Programom utroška sredstava i Javnim pozivom, koji je raspisalo Ministarstvo, utvrđeni su opći i posebni kriteriji, kategorije energetskih siromašnih domaćinstava, te detaljnije precizira potrebna dokumentacija i utvrđuje način prijave kao i druga pitanja od značaja za uspješno realiziranje Programa utroška sredstava. Također, utvrđeno je da konačne liste kvalificiranih domaćinstava utvrđuje Ministarstvo.

Sporazum o saradnji Ministarstva i Općine potpisan je 14. 10. 2023. godine i sklopljen je na period do okončanja sporazumnih aktivnosti, a najkasnije do 28. 2. 2024. godine. Prema ovom Sporazumu, Ministarstvo je ovlašteno u svakom trenutku zatražiti pismeno očitovanje ili izvršiti kontrolu ispunjavanja općih i posebnih obaveza Općine, te zahtijevati izvještaj o realiziranim aktivnostima. Uvidom u izabrani uzorak, prezentovane su nam prijave korisnika sa popratnom dokumentacijom, kao i Izvještajni obrazac o realiziranju odluke o utvrđivanju visine jednokratne novčane pomoći energetski siromašnim domaćinstvima i raspoređivanju sredstava jedinicama lokalne samouprave od 30. 1. 2024. godine. Sredstva su raspoređena na 2.054 korisnika, u iznosu od 364,25 KM i 579,76 KM.

Odlukom o izvršenju Budžeta utvrđeno je da će se sredstva za sufinansiranje troškova prijevoza učenika koristiti za subvencioniranje prijevoza učenika na osnovu odluke Vijeća.

Transfer za prijevoz učenika iskazan je u iznosu od 185.549 KM. Odlukom Vijeća²⁷ o kriterijima, uslovima i načinu ostvarivanja prava na subvencioniranje troškova prijevoza redovnih učenika osnovnih i srednjih škola utvrđeno je da pravo na subvenciju može ostvariti roditelj/staratelj za učenika osnovne škole koji nije korisnik prevoza učenika koje finansira Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona i da mjesto stanovanja nije udaljeno od škole više od 5 km. Ovom Odlukom definisano je da će načelnik na obrazložen zahtjev osnovne škole koju učenik pohađa, odobriti isplatu subvencije u visini 100% od cijene mjesečne karte za učenike u stanju socijalne potrebe, dok za ostale učenike visina subvencije iznosi 90% od cijene mjesečne karte. Prema Odluci, utvrđene su četiri socijalne kategorije za subvencioniranje prevoza za učenike srednjih škola u procentu od cijene mjesečne karte za učenike u iznosu od 100%, 80%, 60% i 50%. Utvrdili smo da su isplate subvencije vršene na temelju isplatne liste načelnika u skladu sa Odlukom.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama iskazani su u iznosu od 1.303.262 KM i u cijelosti se odnose na Jedinственi općinski organ uprave, a njihovu strukturu čine: grant za razvoj poljoprivrede (449.873 KM), grant za kulturne i sportske manifestacije (207.276 KM), grant za Sportski savez (119.464 KM), grant za sufinansiranje razvojnih projekata (23.102 KM) i transferi realizirani na osnovu odluka načelnika, tekući transfer udruženjima građana (212.028 KM).

²⁶ „Sl. novine Federacije BiH“ br.46/23

²⁷ „Sl. glasnik Općine Velika Kladuša“ br.10/22

Grant za razvoj poljoprivrede realizovan je u iznosu od 449.873 KM. Odlukom o izvršenju Budžeta utvrđeno je da će se grant za razvoj poljoprivrede koristiti za podršku primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, a način realizacije ovih sredstava uredit će se posebnim Programom koji donosi Općinski načelnik na prijedlog nadležne službe. Shodno Programu o načinu raspodjele sredstava od 28. 4. 2023. godine i izmjenama i dopunama programa od 22. 8. 2023. godine utvrđeni su opći i posebni kriteriji. Prema ovom Programu, mjere poticaja usmjerene su na: intenzivnu stočarsku proizvodnju (proizvodnja sirovog kravljeg mlijeka, pčelarstvo, proizvodnja meda, peradarstvo i sl.); biljnu proizvodnju (plastenička proizvodnja, proizvodnja krastavca kornišona, proizvodnja jagodičastog i bobičastog voća i sl.) i ostalu vrstu poticaja za unapređenje poljoprivredne proizvodnje i ruralnog razvoja (projekti za zadruge i udruženja, sufinansiranje ostalih projekata u poljoprivredi i sufinansiranje proljetne i jesenske sjetve). Također, Programom je utvrđeno pravo na ostvarivanje poticajnih sredstava, kao i obaveza objavljivanja javnog poziva.

Javni poziv za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje novčanih podrški za razvoj poljoprivredne proizvodnje na području Općine u 2023. godini objavljen je 20. 10. 2023. godine, a rješenjem načelnika formirana je Komisija za obilazak terena po osnovu pristiglih prijava na Javni poziv. Shodno rješenju, komisija je izvršila obilazak terena, te sačinila zapisnike za svakog pojedinog korisnika, na bazi spiskova korisnika.

Odlukom načelnika od 23. 8. 2023. godine odobrena su sredstva pravnim licima u iznosu od 162.131 KM i fizičkim licima (237.632 KM).

Grant za sportski savez iskazan je u iznosu od 119.464 KM. Najveći dio ovog transfera (80.000 KM) odnosi se na sredstva odobrena zaključkom načelnika Sportskom savezu utvrđenim budžetom.

Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se grant za sportski savez koristiti u skladu sa Odlukom načelnika, uz Program i finansijski plan Sportskog saveza Općine. Međutim, ova sredstva odobravalu su se zaključcima načelnika, a ne odlukama, što nije u skladu sa Odlukom o izvršavanju budžeta. Zaključcima je utvrđena obaveza dostavljanja izvještaja o utrošku nakon što korisnik utroši odobrena sredstva, dok ugovor s korisnikom kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze nije zaključen. Također, namjena odobrenih sredstava nije utvrđena.

Revizijom smo utvrdili da je Sportski savez dostavljao izvještaje o utrošku sredstava u kojima su navedeni samo finansijski podaci, bez dodatne dokumentacije kojom se dokazuje način utroška.

Sredstva Sportskom savezu dodijeljena su zaključkom, umjesto odlukom, kako je propisano Odlukom o izvršavanju Budžeta, i sa korisnikom sredstava nije zaključen ugovor kojim će se urediti međusobna prava i obaveze. Izvještaj o utrošku sredstava je dostavljen. Međutim, uz njega nije dostavljena dodatna dokumentacija kojom se dokazuje način utroška sredstava (fakture, bankovni izvodi i drugo). Zbog navedenog konstatujemo da nije izvršen nadzor nad utroškom odobrenih sredstava.

Grant za kulturne i sportske manifestacije – 4 kladuška doba iskazan je u iznosu od 207.276 KM. Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se grant za kulturne i sportske manifestacije 4 kladuška doba koristiti za finansiranje manifestacije tokom godine, a na osnovu Programa kojeg donosi Organizacioni odbor za obilježavanje manifestacije, kojeg imenuje načelnik.

Program manifestacije „Kladuško ljeto 2023“ donio je načelnik 16. 6. 2023. godine, na prijedlog Organizacionog odbora. Prema ovom Programu, troškovi manifestacije mogu biti najviše do iznosa prihoda manifestacije, kojeg čine prihodi iz budžeta – granta za kulturne i sportske manifestacije, te prihoda po osnovu davanja u zakup zemljišta za ugostiteljske, zabavne i druge sadržaje i sl. Budžetom i Programom manifestacije Kladuško ljeto 2023. nisu utvrđeni rashodi i izdaci koji se odnose na njegovu realizaciju.

Prema prezentiranim informacijama, sredstva su odobrena zaključcima načelnika najvećim dijelom za troškove montiranja/demontiranja i korištenje bine za period trajanja manifestacije u iznosu od 46.800 KM („Alatuša“ d.o.o. Velika Kladuša); angažovanje muzičkih izvođača i drugih lica po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 71.390 KM, naknade članovima organizacionog odbora u iznosu od 3.326 KM i sl.

Program manifestacije „Kladuško ljeto 2023“ nije donesen u skladu sa Odlukom o izvršavanju budžeta, budući da ga nije donio Organizacioni odbor za obilježavanje manifestacije, nego načelnik. Rashodi i izdaci u vezi sa organizacijom ove manifestacije Budžetom su planirani na poziciji tekućih transfera neprofitnim organizacijama, a Programom oni nisu precizno utvrđeni. S obzirom na to da su u okviru tekućih transfera neprofitnim organizacijama iskazani izdaci u ukupnom iznosu od 207.276 KM koji ne predstavljaju nepovratna davanja neprofitnim organizacijama, nego izdaci za ugovore o djelu, ugovorene usluge i drugo, revizijom nismo mogli potvrditi da su sredstva utrošena za korisnike utvrđene Budžetom, za šta je preporuka data u tački 5.1 Izvještaja.

Tekući transfer udruženjima građana iskazan je u iznosu od 212.028 KM. Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se sredstva na ovoj poziciji koristiti za sufinansiranje projekata udruženja građana sa područja Općine (udruženje invalida, oboljelih, kulture, sporta, osoba sa posebnim potrebama i sl.), a u skladu sa odlukom koju donosi načelnik na prijedlog nadležne službe. Ovi transferi su u najvećem dijelu u iznosu od 197.516 KM realizovani na osnovu Odluke načelnika kojom se usvaja Program utroška sredstava od 8. 12. 2023. godine, kojom su utvrđene kategorije udruženja i iznosi koji im se odobravaju, te uslovi koje moraju ispunjavati. Također, Odlukom je utvrđen ukupan iznos predviđenih sredstava od 200.000 KM, te obaveza raspodjele sredstava putem Javnog poziva.

Javni poziv je raspisan 11. 12. 2023. godine kojim je planirana raspodjela sredstava u iznosu od 200.000 KM. Istim su utvrđeni opći i posebni kriteriji shodno kojem se mogu javiti udruženja. U skladu sa zapisnikom i prijedlogom Komisije za rangiranje i odabir potencijalnih korisnika, Odlukom načelnika od 21. 12. 2023. godine odobrena su sredstva za 15 udruženja u ukupnom iznosu od 197.516 KM. Najveći iznos dodijeljen je Udruženju za zaštitu nezaposlenih dioničara i radnika Agrokomerc (68.920 KM), a najmanji Nogometnoj školi „Lav“ (2.624 KM). Preostali dio sredstava realizovan je na osnovu zaključaka načelnika temeljem dostavljenih zahtjeva od korisnika.

Sa korisnicima transfera udruženjima građana su potpisani ugovori u kojima je definisana obaveza ugovorenih strana u vezi sa namjenskim trošenjem dodijeljenih sredstava. Ugovori stupaju na snagu danom potpisa ugovorenih strana (26. 12. 2023. godine), a u potpunosti će biti na snazi do potpune implementacije projekta. Utvrđeno je da su korisnici dužni u roku od šest mjeseci po primitku finansijskih sredstava dostaviti konačan izvještaj o realizaciji projekta. Ukoliko korisnik sredstava u dogledno vrijeme ne započne sa implementacijom projekta i ne poduzme predviđene projektne aktivnosti, biti će mu uskraćena mogućnost da u narednom periodu ponovo aplicira.

Za odabrani uzorak, dio sredstava dodijeljenih na osnovu zaključka načelnika, utvrdili smo da su korisnici dostavili izvještaj s pratećom dokumentacijom o utrošku sredstava.

Subvencije javnim preduzećima planirane su i iskazane u cijelosti kod Jedinstvenog općinskog organa uprave u iznosu od 1.275.000 KM, a najvećim dijelom odnose se na JKUP Komunalije d.o.o. Velika Kladaša (1.020. 000 KM) i JP Radio stanica Velika Kladaša (145.000 KM).

Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se sredstva za realizaciju razvojnih projekata JKUP „Komunalije“ d.o.o. i zavisnih društava koristiti u skladu sa posebnim Programom načelnika.

Program načelnika nije nam prezentiran, a uvidom u izabrani uzorak sredstva su odobrena zaključcima načelnika JKUP Komunalije d.o.o. Velika Kladaša u iznosu od 820.000 KM i Alatuši d.o.o. Velika Kladaša u iznosu od 200.000 KM za potrebe finansiranja i realizacije razvojnih projekata. Revizijom nismo utvrdili za koje namjene su sredstva utrošena jer korisnici nisu dostavili izvještaje o njihovom utrošku. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Odlukom o izvršavanju budžeta u FBiH.

Odlukom o izvršavanju budžeta utvrđeno je da JP Radio televizija Velika Kladaša (u daljem tekstu: JP RTV) koristi sredstva za sufinansiranje rada JP RTV Velika Kladaša, u skladu sa Programom kojeg odobrava načelnik.

Nije nam prezentirano da je sačinjen Program kojeg donosi načelnik, a uvidom u izabrani uzorak, sredstva za finansiranje rada JP RTV odobrena su zaključcima načelnika kojim je utvrđena obaveza da nakon utroška odobrenih sredstava JP RTV dostavi izvještaj o utrošku Općinskom načelniku. Izvještaj o utrošku sredstava dostavljen je 25. 1. 2024. godine.

Subvencije javnim preduzećima u ukupnom iznosu od 1.165.000 KM odobrene su zaključcima načelnika za razvojne projekte, bez donošenja posebnih programa, od čega se na JKUP „Komunalije“ d.o.o. i Alatuša d.o.o. Velika Kladaša odnosi 1.020.000 KM. Zaključcima o dodjeli sredstava utvrđeno je da se odobravaju za razvojne projekte. Revizijom nismo utvrdili za koje namjene su sredstva utrošena jer korisnici nisu dostavili izvještaje o njihovom utrošku. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Odluke o izvršavanju Budžeta.

Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima iskazane su u cijelosti kod Jedinственог опćинског органа управе u ukupnom iznosu od 317.000 KM, a najvećim dijelom odnose se na subvencije za rast i razvoj MSP-a i obrta (297.000 KM).

Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se subvencije obrtnicima i poduzetnicima koristiti u skladu sa Programom kojeg donosi načelnik na prijedlog nadležne službe.

Programom dodjele poticajnih sredstava samostalnim poduzetnicima (u daljem tekstu: Program) i njegovim izmjenama utvrđen je način raspodjele sredstava u ukupnom iznosu od 300.000 KM po predviđenim mjerama i pojedinačnim iznosima.

Javni poziv je raspisan 13. 5. 2023. godine, a istim su utvrđeni kriteriji shodno Programu raspodjele. Programom je predviđeno poticanje mjera koje se odnose na: 1) podršku razvoja ženskog poduzetništva, 2) podršku samostalnim poduzetnicima sa utvrđenim stepenom invaliditeta najmanje 70%, 3) sufinansiranje 50% troškova doprinosa za samostalne poduzetnice koje se nalaze na porodijskom odsustvu, 4) podršku razvoju obrta i srodnih djelatnosti kroz sufinansiranje troškova nabavke opreme potrebne za proširenje poslovanja, 5) podrška samostalnim ugostiteljima kroz sufinansiranje troškova nabavke opreme, i 6) podrška mladim poduzetnicima. Prema Programu, planirani iznos sredstava (za mjere jedan, dva, tri i pet) rasporedio se ravnomjerno na korisnike koji su ispunili opće i posebne uvjete iz Programa, dok obrtnici i ugostitelji su mogli zahtijevati maksimalno 3.000 KM za realizaciju dostavljenih projektnih prijedloga. Komisija za ocjenu prijave je sačinila izvještaj i predložila korisnike u skladu sa Programom i Javnim pozivom. Odlukom načelnika od 2. 6. 2023. godine sredstva su odobrena u visini od 300.000 KM, a ukupan iznos odobrenih sredstava doznačen je na tekuće račune 170 registriranih obrtnika i samostalnih poduzetnika. Uvidom u izabrani uzorak raspodjela sredstava je izvršena u skladu sa utvrđenim kriterijima u Javnom pozivu.

Drugi tekući rashodi iskazani su kod Jedinственог опćинског органа управе u iznosu od 310.734 KM, a najvećim dijelom odnose se na izdatke za migrantsku krizu (106.377 KM) i nabavku adresnih pločica (79.924 KM).

Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se sredstva za migrantsku krizu, vansudsku nagodbu, JKUP „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladaša koristiti za plaćanje dijela troškova migrantske krize po potpisanoj vansudskoj nagodbi sa JKUP Komunalije. Izdaci povezani s migrantskom krizom detaljnije su opisani u tački 9. Izvještaja.

Nabavka adresnih pločica (79.915 KM) odnosi se na nabavku i postavljanje/ugradnju adresnih pločica na području Općine. Odlukom o izvršavanju budžeta utvrđeno je da će se sredstva za „ostale tekuće rashode, nabavka adresnih pločica“ koristiti za nabavku i ugradnju adresnih pločica na objekte fizičkih i pravnih lica na osnovu zaključenih ugovora sa odabranim ponuđačem, nakon provođenja procedure javnog poziva. Nakon provedenog postupka javne nabavke, ugovor je sklopljen sa Zana d.o.o. Velika Kladaša u iznosu od 79.915 KM. Uvidom u dokumentaciju, roba je fakturisana u skladu sa ugovorom, a prezentovani su nam zapisnik o primopredaji adresnih pločica, kao i zapisnici o izvršenoj kontroli postavljanja adresnih pločica.

Rashodi i izdaci u vezi sa organizacijom manifestacije „Kladaško ljeto 2023“ Budžetom su planirani na poziciji tekućih transfera neprofitnim organizacijama, a Programom oni nisu precizno utvrđeni. S obzirom na to da su u okviru tekućih transfera neprofitnim organizacijama iskazani izdaci u ukupnom iznosu od 207.276 KM koji ne predstavljaju nepovratna davanja neprofitnim organizacijama, nego izdaci za ugovore o djelu, ugovorene usluge i drugo, revizijom nismo mogli potvrditi da su sredstva utrošena za korisnike utvrđene Budžetom.

Sredstva Sportskom savezu nisu dodijeljena u skladu sa Odlukom o izvršavanju Budžeta, nije zaključen ugovor kojim bi se uredila međusobna prava i obaveze, niti je dostavljen izvještaj o utrošku sredstava sa priložima, zbog čega nije osiguran nadzor nad utroškom.

Subvencije javnim preduzećima u ukupnom iznosu od 1.165.000 KM odobrene su zaključcima načelnika za razvojne projekte, bez donošenja posebnih programa, od čega se na JKUP „Komunalije“ d.o.o. i Alatuša d.o.o. Velika Kladaša odnosi 1.020.000 KM. Sa njima nisu zaključeni ugovori kojima bi se uredila međusobna prava i obaveze, a nismo utvrdili za koje namjene su sredstva utrošena, jer korisnici subvencija nisu dostavili izvještaje o njihovom utrošku u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Odluke o izvršavanju Budžeta.

Preporuke:

- *donijeti programe raspodjele transfera i subvencija, njima jasno utvrditi planirane rashode i izdatke i izvršavati ih na način propisan Odlukom o izvršavanju Budžeta Općine;*
- *sa korisnicima transfera za sport i subvencija javnim preduzećima ugovorima utvrditi prava i obaveze i način izvještavanja o utrošku sredstava, te osigurati nadzor nad utroškom, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.*

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u cijelosti kod Jedinственог опćинског органа u iznosu od 519.982 KM, i odnose se na kapitalne transfere javnim preduzećima (430.250 KM) i neprofitnim organizacijama (89.732 KM).

Kapitalni transferi javnim preduzećima najvećim dijelom odnose se na sufinansiranje projekata kanalizacije i vodovoda u iznosu od 415.250 KM.

Odlukom o izvršenju budžeta utvrđeno je da će se sredstva utvrđena u Budžetu, pozicija „Projekat kanalizacije, vodovoda i prečistača otpadnih voda“ koristiti za sufinansiranje projekata JKP „Vodovod i kanalizacija“ koji se odnose na izgradnju kanalizacione mreže, izgradnju ili rekonstrukciju vodovodne mreže te izgradnju prečistača otpadnih voda.

Općina je 21. 9. 2023. godine zaključila ugovor sa JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Velika Kladaša (u daljem tekstu: korisnik sredstava koji je i izvođač) kojim sufinansira izvođenje radova na rekonstrukciji azbest-cementnog cjevovoda AC 200 mm u ulici Hasana Kikića u iznosu od 195.000 KM, u odnosu na ukupnu procijenjenu vrijednost ugovora 236.624 KM.

U skladu sa ugovorom korisnik sredstava snosi odgovornost za provedbu projekta prema predmjeru i predračunu uključujući provedbu javne nabavke za projekat, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Sredstva u ukupnom iznosu sufinansiranja avansno su doznačena korisniku sredstava, koji se obavezao da će nakon okončanja radova na projektu Općini dostavi izvještaj o utrošku sredstava za isporučene radove/usluge. Dati avans uparen je sa fakturom od 26. 12. 2023. godine i na taj način zatvoreno potraživanje za date avanse i evidentirano smanjenje obaveze za kapitalne transfere prema javnom preduzeću.

Prema Izvještaju izvođača o sufinansiranju projekta od 29. 11. 2023. godine izvedeni radovi su u iznosu od 209.246 KM, uz obrazloženje da će se asfalterški radovi okončati polovinom decembra 2023. godine.

Ugovorom je regulisano da će izvođač osam dana prije završetka ugovorenih radova izvjestiti naručioca radova, a da je naručilac dužan u roku od sedam dana podnijeti zahtjev nadležnom organu za tehnički prijem radova. Nakon tehničkog prijema izvršit će se primopredaja i konačan obračun izvedenih radova i to najkasnije u roku deset dana od dana obavljenog tehničkog prijema.

Međutim, do okončanja revizije nije prezentirano da je izvršena primopredaja i konačan obračun radova, najkasnije u roku deset dana od dana obavljenog tehničkog prijema u skladu s odredbama zaključenog ugovora za sufinansiranje izvođenja radova na rekonstrukciji azbest-cementnog cjevovoda AC 200 mm u ulici Hasana Kikića.

Drugi ugovor Općina je 25. 7. 2023. godine zaključila ugovor sa JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Velika Kladaša (u daljem tekstu: korisnik sredstava koji je i izvođač) kojim sufinansira izvođenje radova na izgradnji vodovoda „Gornji Marjanovac“ u iznosu od 200.000 KM, u odnosu na ukupnu procijenjenu vrijednost ugovora 249.654 KM.

U skladu sa ugovorom korisnik sredstava snosi odgovornost za provedbu projekta prema projektnoj dokumentaciji za gravitacionu i razvodnu mrežu vodovoda i na osnovu izmijenjenog predmjera radova od maja 2023. godine, uključujući provedbu javne nabavke za projekat, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Sredstva u ukupnom iznosu sufinansiranja avansno su doznačena korisniku sredstava, koji se obavezao da će nakon okončanja radova na projektu Općini dostavi izvještaj o utrošku sredstava za isporučene radove/usluge. Faktura je izdata 26. 12. 2023. godine i na taj način zatvoreno je potraživanje za date avanse i evidentirano smanjenje obaveze za kapitalne transfere prema javnom preduzeću. Prema Izvještaju izvođača o sufinansiranju projekta od 18. 12. 2023. godine izvedeni radovi su u iznosu od 266.592 KM, što je više za 16.938 KM od ugovorenih, uz obrazloženje da su nepredviđeni radovi nastali zbog produžavanja trase.

Ugovorom je regulisano da će izvođač osam dana prije završetka ugovorenih radova izvijestiti naručioca radova, a da je naručilac dužan u roku od sedam dana podnijeti zahtjev nadležnom organu za tehnički prijem radova. Nakon tehničkog prijema izvršit će se primopredaja i konačan obračun izvedenih radova i to najkasnije u roku deset dana od dana obavljenog tehničkog prijema.

Iako su radovi okončani, do kraja revizije nije prezentirano da je izvršena primopredaja i konačan obračun radova, najkasnije u roku od deset dana od dana obavljenog tehničkog prijema, u skladu s odredbama zaključenog ugovora za sufinansiranje izvođenja radova na izgradnji vodovoda „Gornji Marjanovac“.

Preporuka:

- **osigurati da se obračun i primopredaja izvedenih radova vrši u skladu sa zaključenim ugovorima o sufinansiranju radova na izgradnji vodovoda.**

6.1.2.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su u iznosu od 865.243 KM i u odnosu na plan realizovani su manje za 3.923.386 KM ili 82%. Ovi izdaci odnose se na rekonstrukciju i investicijsko održavanje (688.202 KM) i nabavku opreme (177.041 KM).

Sredstva planirana Budžetom za rekonstrukciju i investicijsko održavanje u iznosu od 2.921.427 KM, nabavku građevina (420.000 KM), opreme (351.959 KM) i stalnih sredstava u obliku prava (180.000 KM) nisu realizovana, međutim nije dato obrazloženje niske realizacije ovih izdataka.

Najveći dio iskazanih izdataka za nabavku stalnih sredstava od 859.252 KM (99%) odnosi se na Jedinствeni općinski organ. U navedenom iznosu sadržani su rekonstrukcija i investicijsko održavanje (688.202 KM) i nabavka opreme (171.050 KM).

Izdaci za nabavku opreme odnose se najvećim dijelom na nabavku motornih vozila (149.680 KM).

Izdaci za rekonstrukciju i investicijsko održavanje odnose se na ulaganja u rekonstrukciju cesta (241.736 KM) i uređenje javnih površina, gradskog parka i parkinga (446.466 KM).

Program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta do kraja tekuće godine a za narednu godinu, donosi načelnik, a na koji Vijeće treba dati saglasnost, što je obaveza u skladu sa članom 25. Zakona o cestama FBiH. Ovaj program nije donesen za 2023. godinu, što je obaveza u skladu s odredbama ovog Zakona.

Uzorkom su obuhvaćeni postupak nabavke i realizacije specijalnog vatrogasnog vozila (99.999 KM), nabavka i postavljanje adresnih pločica (79.916 KM), uređenje neregulacionog korita pritoka rijeke Kladašnice – tri lota (87.651 KM), montaža/demontaža i korištenje bine/pozornice za Kladaško ljetno (46.800 KM), nabavka radova na sanaciji objekta MZ Todorovo (39.733 KM).

Prilikom evidentiranja izdataka za nabavku stalnih sredstava vršeno je povećanje stalnih sredstava i izvora sredstava.

Postupci i procedure javnih nabavki stalnih sredstava i realizacije ugovora obrazloženi su u tački 8. Izvještaja.

Preporuka:

- **program održavanja lokalnih cesta donijeti za narednu godinu u skladu s odredbama Zakona o cestama FBiH.**

6.1.3 Finansijski rezultat

U konsolidovanim finansijskim izvještajima za 2023. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za tekuću godinu	Ostvareno u tekućoj godini	Ostvareno u prethodnoj godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	18.368.203	16.470.824	13.114.746	99
II	RASHODI	17.558.925	16.236.332	11.836.735	92
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	809.278	234.492	1.278.011	29
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA	4.598.629	850.243	1.093.872	18
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	(3.789.351)	(615.751)	184.139	16
VI	NETO POVEĆANJE/ SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE	0	0	(200.000)	-
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA)	(60.000)	(72.431)	(48.339)	121
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	(3.849.351)	(688.182)	(64.200)	18

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	3.163.225	3.849.351	
--	------------------	------------------	--

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit u iznosu od 234.492KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 16.470.824KM, a rashodi u iznosu od 16.236.332KM.

Iskazan je negativan finansijski rezultat za 2023. godinu u iznosu od 615.751 KM, s obzirom na to da su prihodi i primici iskazani u iznosu od 16.485.824 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 17.101.575 KM.

U Bilansu stanja na 31. 12. 2023. godine iskazan je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 3.163.225 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 686.126 KM.

6.2 BILANS STANJA**6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe****6.2.1.1 Novčana sredstva**

Gotovina na transakcijskim računima iskazana je u iznosu od 5.309.055 KM. Iskazano stanje u potpunosti odnosi na žiro račune, od čega: stanje transakcijskog računa 3.255.963 i podračuna od kojih je najveći saldo iskazan na podračunu za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (762.152 KM), lokalne puteve mjesnih zajednica (683.364 KM) i skloništa (503.091 KM).

Iskazana stanja novčanih sredstava u poslovnim knjigama usaglašena su sa bankovnim izvodima.

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 3.867.631 KM, od čega se 3.786.155 KM odnosi na potraživanja Jedininstvenog općinskog organa.

U strukturi potraživanja Jedininstvenog općinskog organa su potraživanja od pravnih osoba (1.177.078 KM), potraživanja od fizičkih lica (288.649 KM) i ostala potraživanja (2.320.428 KM).

Potraživanja od pravnih osoba se odnose na potraživanja po rješenjima kojim se utvrđuje obaveza plaćanja mjesečne naknade za korištenje javne površine, komunalne naknade i takse i sl. (596.749 KM) i na potraživanja za unaprijed plaćenu robu i usluge – avanse (580.329 KM). Avansi se odnose najvećim dijelom na potraživanja za unaprijed plaćene radove za izgradnju Centra za kulturu (82.614 KM), pješačke staze i parkove (289.906 KM) i gradsku tržnicu (200.000 KM).

Ostala potraživanja se najvećim dijelom odnose na sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 1.815.999 KM i ostala potraživanja (500.000 KM).

Sumnjiva i sporna potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja za komunalnu naknadu od privrednog društva „Agrokomerc“ d.d. Velika Kladaša u iznosu od 1.446.492 KM. Odlukom Vlade FBiH od 4. 12. 2014. godine odobreno je pokretanje postupka finansijske konsolidacije ovog društva kojom je utvrđeno da postupak ne može trajati duže od tri godine. U postupku konsolidacije predviđeno je da se izmire dugovanja u ukupnom iznosu od 90.829.430 KM na osnovu Sporazuma o finansijskoj konsolidaciji koji će sačiniti sa svakom nadležnom federalnom i kantonalnom institucijom, davaocima usluga, dobavljačima i zaposlenicima. Općina je također trebala biti jedan od potpisnika sporazuma obzirom na potraživanja od ovog društva, međutim sporazum nikada nije potpisan. Prezentirano je da je Općinsko pravobranilaštvo u ime Općine u svojstvu tražioca izvršenja podnosilo prijedloge za izvršenje na nekretninama Općinskom sudu Velika Kladaša, budući da su računi izvršenika blokirani ili ugašeni. U više navrata je rješenjima Općinskog suda u Velikoj Kladaši prijedlog Općine odbijen, uz obrazloženje da se shodno Zakonu o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u FBiH²⁸ u toku postupka finansijske konsolidacije ne mogu pokrenuti postupci prinudne naplate potraživanja nad imovinom društva sa većinskim učešćem državnog kapitala koje se konsoliduje. Period konsolidacije je shodno izmjenama ovog Zakona više puta mijenjan, te je od prvobitno utvrđene najduže tri godine, rok prolongiran do 31. 12. 2027. godine.

Ostala potraživanja u iznosu od 500.000 KM odnose se na kratkoročne pozajmice koje su odobrene JKUP „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladaša. Pozajmice su odobrene na osnovu ugovora o kratkoročnoj pozajmici od 19. 3. 2020. u iznosu od 300.000 KM i ugovora od 30. 8. 2022. godine (200.000 KM).

Prvim ugovorom utvrđeno je da se pozajmica odobrava za obavljanje usluga prema programu zajedničke komunalne potrošnje, radi dalje upotrebe, a u svrhu nastalih troškova uzrokovanih proglašenjem stanja prirodne i druge nesreće u BiH izazvane corona virusom COVID-19. Krajnji rok vraćanja pozajmice utvrđen je 31. 12. 2020. godine.

Drugim ugovorom utvrđeno je da se pozajmica odobrava na ime održavanja tekuće likvidnosti poslovanja javnog preduzeća, sa krajnjim rokom vraćanja pozajmice 31. 12. 2022. godine.

U cilju osiguranja povrata pozajmice, ugovorima je utvrđeno da će preduzeće obezbijediti ukupno deset bjanko potpisanih i ovjerenih naloga (pet po ugovoru), koje će zajmodavac realizovati u slučaju kašnjenja sa povratom pozajmica.

JKUP „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladaša date kratkoročne pozajmice u iznosu od 500.000 KM nije vratio u rokovima utvrđenim zaključenim ugovorima, do 31. 12. 2020, odnosno 31. 12. 2022. godine. Općina u svojstvu zajmodavca nije koristila instrumente osiguranja povrata u cilju naplate pozajmica, i nije osigurala blagovremenu naplatu potraživanja od ovog preduzeća, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, niti je po dospijeću izvršila prenos na sumnjiva i sporna potraživanja, u cilju realnog iskazivanja u finansijskim izvještajima. S obzirom na to da date pozajmice imaju karakter kratkoročnih plasmana, konstatujemo da njihovo evidentiranje nije izvršeno na odgovarajućoj poziciji bilansa stanja.

²⁸„Sl. novine FBiH“, br. 52/14, 36/18, 54/19, 48/21, 94/23

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti na povratu datih kratkoročnih pozajmica JKUP-u „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladuša iz 2020. i 2022. godine koristeći instrumente osiguranja povrata, kako je utvrđeno zaključenim ugovorima o kratkoročnoj pozajmici.**

6.2.1.3 Kratkoročni plasmani

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 1.500.000 KM i odnose se na oročeni depozit. Zakonom o trezoru je utvrđeno da ministarstva finansija, odnosno službe za finansije investiraju bilo koji iznos sredstava sa jedinstvenog računa trezora koji trenutno nije potreban za izvršenje budžeta u skladu sa Zakonom o investiranju javnih sredstava. Članom 32. Statuta²⁹ utvrđena je između ostalih nadležnost Vijeća da donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Općine.

Ugovor o oročenom depozitu zaključio je načelnik 28. 12. 2023. godine sa MF bankom a.d. Banja Luka, kojim se depozit oročava na rok od devet mjeseci računajući od dana uplate depozitnih sredstava, uz fiksnu kamatnu stopu 1,40% na godišnjem nivou.

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Općine na 31. 12. 2023. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 17.624.414 KM (nabavne vrijednosti 20.882.314 KM, ispravke vrijednosti 3.257.900 KM).

Strukturu stalnih sredstava nabavne vrijednosti čine: zemljište (3.185.816 KM), građevine (11.212.553 KM), oprema (2.030.939 KM), stalna sredstva u obliku prava (384.092 KM), sredstva u pripremi (4.058.929 KM) i sredstva van upotrebe (9.985 KM).

Općina i Centar za socijalni rad uspostavili su pomoćnu knjigu stalnih sredstava, međutim Centar za kulturu i obrazovanje nije, zbog čega nije postupljeno u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.

Na Jedinstveni općinski organ odnosi se 17.340.254 KM stalnih sredstava, od čega je vrijednost zemljišta

(3.147.735 KM), građevine (10.686.582 KM), oprema (1.829.346 KM), stalna sredstva u obliku prava (373.040 KM) i sredstva u pripremi (4.058.929 KM).

U okviru građevina, najznačajniji dio odnosi se na zgrade (4.088.253 KM), stambene objekte (701.972 KM), ostale pomoćne građevine (444.900 KM), ceste i mostove (3.800.828 KM), vodene puteve (609.075 KM) i ostale objekte (295.092 KM).

Na poziciji zgrada iskazane su: upravna zgrada (1.927.414 KM), zgrada CEB II (2.140.524 KM) i zgrada vatrogasne jedinice (20.314 KM). Zgrada CEB II je u vlasništvu Općine, međutim za upravnu zgradu k.č.1527 u ZK izvatku pod B Vlasnički list bilježi se prekid postupka uspostavljanja zemljišnoknjižnog uloška, zbog nemogućnosti postupanja suda dok se ne riješi pitanje utvrđivanja prava vlasništva na pomenutoj katastarskoj čestici.

Stambeni objekti odnose se na stanove kojih prema pomoćnoj evidenciji ima 11, i šest poslovnih prostora. Oni su u knjigovodstvenim evidencijama iskazani u zbirnom iznosu, a knjiga kapitalne imovine nije potpuna, jer ne sadrži podatke o njihovim pojedinačnim vrijednostima iskazane nabavne vrijednosti 701.972 KM. Utvrdili smo da Općina ne raspolaže ni dokumentacijom o vlasništvu ili posjedu ovih objekata.

Vrijednost zgrada uvećana je u 2023. godini u najvećem dijelu za izvršena ulaganja u zgradu CEB II u iznosu od 2.140.525 KM. Općina je na provođenju državnog projekta Zatvaranje kolektivnih centara i alternativnih smještaja putem javnih stambenih rješenja“ u okviru projekta CEB II – Potprojekat Velika Kladuša, zaključila Sporazum o saradnji 2017. godine sa Federalnim ministarstvom raseljenih osoba i izbjeglica u FBiH i Ministarstvom zdravstva, rada i socijalne politike.

²⁹ „Sl. glasnik Općine Velika Kladuša“, br.12/11

Na osnovu Odluke načelnika o uknjižavanju zajedničkog ulaganja i aktiviranju investicije od 11. 8. 2023. prihvaćena je donacija – ulaganje Ministarstva nastalo kod realizacije projekta. U vrijednosti investicije na Ministarstvo se odnosi 1.661.358 KM i Općinu 479.166 KM. Shodno Sporazumu, Općina je izvršila upis objekta u katastarski plan i zemljišne knjige. Sačinjen je i prijedlog Odluke o ograničenju prava raspolaganja, od strane načelnika kojom se utvrđuje zabrana raspolaganja – otuđenja i daljeg opterećenja na nekretnini na period od 20 godina, zgrada površine 284 m² i dvorište 792 m².

Pozicija ostale pomoćne građevine uvećana je u 2023. godini za izvršene radove na izgradnji pomoćnog objekta garaža, ostava i parking mjesta u iznosu od 338.029 KM.

Na poziciji ceste i mostovi, ulaganja od 110.000 KM izvršena su u rekonstrukciju i asfaltiranje puta Gradina – Razbojna, dionica Razbojna – Sivića kamen MZ Bosanska Bojna na osnovu ugovora o izvođenju radova koji su zaključili Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica u svojstvu naručioca, Mjesna zajednica Bosanska Bojna u svojstvu korisnika i Behić Sanny Boy d.o.o. Bihać u svojstvu izvođača. Shodno ugovoru koji je zaključen u vrijednosti 283.929 KM, izvršena je uplata avansa iz sredstava prikupljenih sa područna mjesnih zajednica u iznosu od 110.000 KM u dva dijela, koji se vodi kod Općine, a okončanu situaciju platilo je Ministarstvo u iznosu sufinansiranja od 173.056 KM.

Na poziciji ostali objekti evidentirana su izvršena ulaganja na izgradnji parking nadstrešnice sa solarnim panelima u iznosu od 146.792 KM.

Sredstva u pripremi evidentirana su u iznosu od 4.058.929 KM, a odnose se najvećim dijelom na ulaganja u projekat kanalizacije (1.456.840 KM), izgradnju Centra za kulturu (1.464.977 KM), kao i projekat retencije (558.909 KM).

Ulaganja u projekat kanalizacije odnose se na finansiranje dijelom iz kredita Evropske investicijske banke za projekat „Vodoopskrba i sanitacija u Federaciji BiH“, za pružanje podrške u finansiranju Potprojekta „Kanalizacija Velike Kladaše i postrojenje za obradu gradskih otpadnih voda“. Ugovori koje je Općina zaključila 2015. i 2019. godine sa glavnim izvođačem „Bujice Konjice“ d.o.o. Konjic za izvođenje radova na izgradnji kanalizacije kolektora A i B ukupne vrijednosti 2.861.525 KM sporazumno su raskinuti 2020. godine zbog nemogućnosti daljeg izvođenja radova koji su uslovljeni izgradnjom regulacije rijeke Kladašnice.

Ulaganja u izgradnju Centra za kulturu započeta su 2009. godine, nakon čega su vršena sukcesivna ulaganja tokom godina. Međutim, **nije izvršena analiza kako bi se utvrdio njihov status i vrijednost, kao i plan daljih ulaganja.**

U skladu s propisima koji su bili na snazi do 31. 8. 2023. godine, odnosno do 23. 12. 2023. godine³⁰ Općina je bila u obavezi da izvrši revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, jer je inflacija na godišnjem nivou mjerena rastom cijena, bila viša od 10% ili 10% i više kumulativno od posljednje promjene vrijednosti sredstava.

Revizijom za 2023. godinu utvrđeno je da, iako je Općina bila obavezna izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu, to nije učinjeno. Da je izvršena revalorizacija, početna stanja stalnih sredstava na 1. 1. 2023. godine bila bi više iskazana za najmanje 1.933.696 KM, koliko bi iznosilo povećanje stalnih sredstava u visini zvanično objavljene stope rasta cijena u 2022. godini. Izmjenom podzakonskih propisa³¹ prestala je obaveza revalorizacije.

Ne možemo potvrditi početna stanja stalnih sredstava i izvora sredstava za 2023. godinu za najmanje 1.933.696 KM, budući da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu. U okviru stalnih sredstava u pripremi duži niz godina su iskazana ulaganja u izgradnju JU Centar za kulturu u iznosu od 1.464.977 KM, za koja nije izvršena analiza kako bi se utvrdio njihov status i vrijednost, kao i plan daljih ulaganja.

³⁰ Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 34/14), Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 60/14) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 58/16)

³¹ Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 66/23), Pravilnik o izmjenama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 99/23) i Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i Trezor („Službene novine FBiH“, br. 99/23)

Za stanove i poslovne prostore nisu prezentirani dokazi o vlasništvu niti posjedu, a knjiga kapitalne imovine nije potpuna, jer ne sadrži podatke o njihovim pojedinačnim vrijednostima iskazane nabavne vrijednosti 701.972 KM.

Navedeno nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

Preporuke:

- *izvršiti analizu sredstava u pripremi kako bi se utvrdio njihov status i vrijednost, kao i plan daljih ulaganja, a za stanove i poslovne prostore osigurati dokaze o vlasništvu i drugim pravima nad nekretninama;*
- *uspostaviti pomoćnu knjigu stalnih sredstava Centra za kulturu i obrazovanje, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.*

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 7.942.640 KM, a čine ih kratkoročne tekuće obaveze (809.656 KM), obaveze prema zaposlenicima (6.303 KM) i kratkoročna razgraničenja (7.126.681 KM).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja u Jedinostvenom općinskom organu iskazane su u iznosu od 7.431.985 KM, a čine ih kratkoročne tekuće obaveze (375.112 KM), obaveze prema zaposlenicima (6.303 KM) i kratkoročna razgraničenja (7.047.308 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze odnose se najvećim dijelom na obaveze za tekuće transfere pojedincima u iznosu od 352.864 KM.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene ostale prihode (2.701.397 KM), neutrošena namjenska sredstva na podračunima i sredstva primljenih potpora (4.145.910 KM) i data pozajmica (200.000 KM).

Razgraničeni prihodi od primljenih potpora odnose se najvećim dijelom na primljene a neutrošene potpore od Federacije BiH (599.240 KM) i kantona (580.000 KM), a razgraničeni prihodi podračuna na neutrošena namjenska sredstva za elementarne nepogode (762.152 KM), sredstva skloništa (503.091 KM) i za lokalne puteve (683.364 KM).

6.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja na 31. 12. 2023. godine iskazane su u iznosu od 1.217.026 KM i odnose se u cijelosti na dugoročne obaveze za kredit po osnovu Ugovora o kreditu koji je zaključen 2. 6. 2011. godine između Federacije BiH, koju zastupa Federalno ministarstvo finansija i Općine. Općini je odobren kredit u ukupnom iznosu glavnice 6.454.239 KM iz sredstava Europske investicijske banke za projekat „Vodoopskrba i sanitacija u Federaciji BiH“, za pružanje podrške u finansiranju Potprojekta „Kanalizacija Velike Kladaše i postrojenje za obradu gradskih otpadnih voda“. Krajnji rok za korištenje sredstava utvrđen ugovorom je 30. 6. 2012. godine, a aneksom 1 ugovora od 14. 5. 2015. godine član 2. ugovora se mijenja shodno kojem krajnji rok za korištenje kredita je 30. 6. 2018. godine ili neki drugi kasniji datum koji Ministarstvo može odrediti po procjeni nakon što prethodno dobije od Općine pisani zahtjev i ukoliko to odobri Europska investicijska banka, a u tom slučaju Ministarstvo će odmah obavijestiti Općinu o takvom kasnijem datumu.

Shodno ugovoru, otplatu glavnice i kamate vrši Općina, prema instrukciji Ministarstva. Potprojekat se implementira putem Općinskog tima za implementaciju (PIT tim), a Općina je dužna da najmanje kvartalno dostavlja Ministarstvu i Jedinici za upravljanje projektom pri Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva izvještaj o povlačenju i trošenju sredstava kredita kao i izvještaj o realizaciji potprojekta. **Nije prezentirano da su ovi izvještaji dostavljani kvartalno Federalnom ministarstvu finansija i Jedinici za upravljanje projektom pri Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.**

Obaveze po kreditu usaglašene su sa kreditorom na 31. 12. 2023. godine.

Preporuka:

- **osigurati kvartalno izvještavanje prema Federalnom ministarstvu finansija i Jedinici za upravljanje projektom pri Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva na osnovu ugovora o kreditu za finansiranje Potprojekta „Kanalizacija Velike Kladuše i postrojenje za obradu gradskih otpadnih voda“.**

6.2.5 Izvori sredstava

U bilansu stanja izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 19.570.613 KM i čine ih izvori stalnih sredstava 16.407.388 KM i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 3.163.225 KM. Knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava usaglašena je sa izvorima stalnih sredstava.

6.2.6 Popis imovine i obaveza

Rješenjima načelnika od 25. 12. 2023. godine imenovane su Komisija za popis stalnih sredstava i Komisija za popis potraživanja, obaveza i novčanih sredstava Općine na 31. 12. 2023. godine. Popisne komisije sačinile su izvještaje o izvršenom popisu Općine na 31. 12. 2023. godine koji su usvojeni odlukama načelnika, za stalna sredstva 31. 1. 2024. godine, i za popis potraživanja, obaveza i novčanih sredstava 5. 3. 2024. godine.

Shodno članu 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, propisano je da na kraju popisa popisna komisija sastavlja izvještaj o obavljenom popisu, utvrđuje viškove i manjkove i dostavlja ga na razmatranje tijelu nadležnom za razmatranje rezultata popisa za odlučivanje o popisu, u roku utvrđenom internim općim aktom, odnosno odlukom o popisu, a najkasnije 45 dana od dana isteka poslovne godine. Međutim, Izvještaj o izvršenom popisu potraživanja, obaveza i novčanih sredstava sačinjen je i dostavljen 5. 3. 2024. godine načelniku na usvajanje, nakon isteka roka utvrđenog Zakonom.

Uvidom u izvještaje popisnih komisija utvrdili smo sljedeće:

- Nisu prezentirani radni materijali – popisne liste, kao dokaz da je izvršen naturalni popis stalnih sredstava po kancelarijama i sitnog inventara.
- Nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stanova i poslovnih prostora, jer Općina ne raspolaže dokumentacijom o vlasništvu. Služba za komunalne djelatnosti, vodne resurse, zaštitu okoliša i inspekcijske poslove prema pismenoj izjavi provodi aktivnosti na identifikaciji stanova i poslovnih prostora u zemljišnim knjigama u saradnji sa ZK uredom Velika Kladuša.
- Popisom su preuzeti podaci iz knjigovodstva za stalna sredstva u pripremi, za koja komisija nije dala obrazloženje izvršenih ulaganja, od kojih se određena vode na pripremi značajan vremenski period, još od 2009. godine.
- Za ostala potraživanja iskazana u iznosu od 500.000 KM nije dato obrazloženje da je riječ o kratkoročnim pozajmicama koje nisu vraćene u ugovorenim rokovima, a za koja Općina nije poduzimala aktivnosti na njihovoj naplati od javnog preduzeća čiji je osnivač.

Ostali budžetski korisnici izvršili su popis na osnovu odluka direktora ustanova i sačinili svoje izvještaje.

Općina nije izvršila popis stanova i poslovnih prostora na osnovu vjerodostojne dokumentacije, niti je prezentirano da je izvršen naturalni popis stalnih sredstava, a samim tim i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, zbog čega nije postupljeno u skladu s članovima 21. i 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **popisom utvrditi stvarno stanje stalnih sredstava i izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH utvrđeno je da se novčani tok sastavlja tako da se prihodi i rashodi prevedu na primitke i izdatke novca, a primici i izdaci iz osnova finansiranja (zajmovi, učešća i sl.) se uzimaju u iznosu koji je knjižen na odgovarajućem kontima u klasi 8, ako se ne radi o nenovčanim zajmovima i učešćima.

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su novčani primici u iznosu od 18.004.019 KM, novčane isplate 19.163.009 KM, neto novčane isplate (1.158.990 KM). Saldo gotovine na početku godine iznosio je 6.468.045 KM, a na kraju godine 5.309.055 KM.

Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem izvještaju budžeta u FBiH.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Prema prezentiranom pregledu podnesenih tužbi, Općina je pokrenula sudske sporove protiv trećih lica po osnovu naknade duga u iznosu od 1.476.672 KM i po osnovu pravične naknade u iznosu od 13.278 KM. Sudski sporovi koji se vode protiv Općine u iznosu od 1.412.637 KM odnose se na tužbe po osnovu isplate duga (942.136 KM) i po osnovu pravične naknade (470.501 KM).

U skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, poslovne događaje koji nemaju neposrednog uticaja na sredstva i izvore, već otvaraju mogućnost za takve uticaje u budućnosti, trebalo bi evidentirati vanbilansno. Općina je izvršila procjenu ishoda sudskih sporova, te u skladu s Računovodstvenim politikama evidentirala u vanbilansnoj evidenciji uslovna potraživanja (42.829 KM) i obaveze (905.971 KM) po osnovu podnesenih tužbi koje mogu imati uticaj na finansijske izvještaje.

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki roba i usluga (u daljnjem tekstu: Plan) za 2023. godinu donesen je u aprilu 2023. godine kojim je predviđeno provođenje 28 otvorenih postupaka, 40 konkurentskih zahtjeva, 14 direktnih sporazuma i jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja.

Nakon izmjena Plana u 2023. godini planirane su nabavke u ukupnom iznosu od 3.344.362 KM.

Općina nije donijela interni pravilnik kojim se propisuje i uređuje organizacija i efikasno vršenje nabavne funkcije unutar ugovornog organa.

Tabelarni pregled planiranih i realizovanih postupaka javne nabavke i revidirani uzorak:

Vrsta postupka	Plan javnih nabavki za 2023. godinu ³²		Realizovano u 2023. godini		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Vrijednost planiranih postupaka	Broj postupaka	Vrijednost provedenih postupaka	Broj postupaka	Vrijednost zaključenih ugovor
1	2	3	4	5	6	7
Otvoreni postupak	28	1.967.625	11	295.338	4	273.071
Konkurentski zahtjev	45	694.930	16	270.836	6	152.167
Direktni sporazum	14	69.117	9	38.388	5	28.732
Pregovarački postupak bez objave	2	14.400	-	-	-	-
Izuzeće od primjene ZJN	3	598.290	2	816.059	1	733.340
UKUPNO	89	3.344.362	38	1.420.624	16	1.187.310

³² Planirane javne nabavke uključujući sve izmjene i dopune plana javnih nabavki

Shodno podacima u tabeli, ukazujemo na nisku realizaciju javnih nabavki, budući da je vrijednost provedenih postupaka u odnosu na planirane manja za 1.923.738 KM, odnosno 57%.

Uvidom u postupke javnih nabavki za 2023. godinu utvrdili smo određene nepravilnosti koje su obrazložene u nastavku teksta.

Postupak izuzet od primjena Zakona o javnim nabavkama odnosi se na ugovor o nabavci radova uređenja pješačkih površina centralnog gradskog područja i uređenje gradskog parka koji je zaključen sa JKUP „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladaša ukupne vrijednosti 733.340 KM, od čega se na uređenje pješačkih površina centralnog gradskog područja odnosi 383.509 KM, a na uređenje gradskog parka 349.831 KM. Nabavka radova pokrenuta je Odlukom o izuzeću primjene Zakona o javnim nabavkama od 2. 10. 2023. godine, a izuzeće se obrazlaže članom 10.c stav (1) a) kojim je propisano da se Zakon ne primjenjuje na ugovor o javnoj nabavci koji ugovorni organ dodjeljuje drugom pravnom licu ako nad tim pravnim licem obavlja nadzor sličan onom koji provodi nad svojim poslovnim jedinicama. JKUP „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladaša, čiji je Općina osnivač, obavljaju pored osnovne djelatnosti sakupljanja i zbrinjavanja neopasnog otpada, i druge djelatnosti kao što su upravljanje i održavanje javnih parkinga, održavanje pijaca, pripremni radovi na gradilištima, održavanje gradske čistoće, zimska služba itd.

Dodijeljen je avans u visini 50% vrijednosti ugovora, a izvedeni radovi u vrijednosti 99.492 KM, u skladu sa ugovorom.

Odlukom o osnivanju Općinskog pravobranilaštva³³ utvrđeno je da pribavljanje mišljenja nije obavezno ako je predmet ugovora pokretna stvar ili imovinsko pravo čija vrijednost ne prelazi 5.000 KM, ali za zaključivanje određenih ugovora imovinsko-pravne prirode obavezno je osigurati isto. Radno mjesto općinskog pravobranioca u 2023. godini nije bilo popunjeno, i na ugovor u vrijednosti od 733.340 KM nije pribavljeno njegovo mišljenje.

Otvoreni postupak javne nabavke specijalnog vatrogasnog vozila pick-up pokrenut je Odlukom načelnika od 11. 8. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 99.999 KM.

Tenderskom dokumentacijom u dijelu tehničke specifikacije tražena je snaga motora 170 kW i više, zapremina motora 3.0, masa vozila min 2100, godina proizvodnje min. 2019. godina, pređena kilometraža max. 50.000, dimenzije vozila (širina max. 2,0m, dužina max. 5,3 m, visina max. 2,0m) itd.

Tendersku dokumentaciju preuzelo je 13 ponuđača, a dostavljena je jedna ponuda od ponuđača „Lada auto“ d.o.o. Banja Luka u iznosu od 99.999 KM.

Prema Izvještaju o pitanjima i odgovorima u vezi sa Tenderskom dokumentacijom, ponuđač Fira trade d.o.o. Sarajevo je izjavio da smatra da bi se izmjenom dijela tenderske dokumentacije u vezi sa pređenim kilometrima sa 50.000 na 150.000 km omogućilo većem broju ponuđača da dostave ponude.

Ugovorni organ je u odgovoru naveo da uslov utvrđen tenderskom dokumentacijom max.50.000 smatra opravdanim i da nema potrebe za izmjenama.

Prema Zapisniku sa otvaranja ponuda od 14. 9. 2023. godine pristigla je jedna ponuda prethodno navedenog ponuđača. Uvidom u ponudu utvrdili smo da je prihvaćena manja ponuđena snaga motora (88,3 kW) od tražene tenderskom dokumentacijom, 170 kW i više.

Međutim, iako ponuda nije ispunjavala uslove utvrđene tenderskom dokumentacijom, komisija je u Izvještaju o radu od 27. 9. 2023. godine, konstatovala da ponuda ispunjava formalno-pravne uslove, i dala preporuku načelniku da odredi posebno stručno lice ili komisiju koja će izvršiti ocjenu uzoraka dostavljenih uz ponudu u skladu sa tehničkom specifikacijom. Rješenjem načelnika od 2. 10. 2023. godine imenovana je Stručna komisija koja je u zapisniku konstatovala da vozilo u potpunosti zadovoljava potrebe vatrogasne jedinice i jedino u čemu se razlikuje od tražene tenderske dokumentacije je snaga motora koja je manja u odnosu na traženu (nije navedeno koja je ponuđena snaga), ali da to neće utjecati na samu funkcionalnost i potrebu vatrogasnog vozila.

³³ „Sl. glasnik Općine Velika Kladaša“, br. 5/2005

Ugovor sa ponuđačem „Lada auto“ d.o.o. Banja Luka zaključen je 1. 11. 2023. godine sa utvrđenim rokom za isporuku 90 dana od dana obostranog potpisivanja ugovora. Vozilo je isporučeno i sačinjen je Zapisnik o primopredaji vozila.

Odabir ponuđača Lada auto d.o.o. Banja Luka nije izvršen shodno utvrđenoj tenderskoj dokumentaciji budući da je prihvaćena manja ponuđena snaga motora (88,3 kW) od tražene tenderskom dokumentacijom, 170 kW i više. Zbog navedenog nije postupljeno u skladu s članom 72. Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da se prilikom dodjele ugovora o nabavci cijena navedena u najpovoljnijoj ponudi i uslovi utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji ne mogu mijenjati.

Konkurentski postupak javne nabavke usluge montiranja/demontiranja i korištenja bine/pozornice za potrebe manifestacije „Kladuško ljeto 2023“ pokrenut je odlukom načelnika od 30. 6. 2023. godine, procijenjene vrijednosti 38.844 KM.

Rješenjem načelnika od 4. 7. 2023. godine imenovana je komisija za provođenje postupka koju čine predsjednik, pet članova i sekretar. Izmjenom rješenja od 7. 7. 2023. godine za sekretara komisije imenovano je drugo lice.

Tendersku dokumentaciju preuzelo je šest ponuđača, a dostavljena je jedna ponuda „Alatuša“ d.o.o. Velika Kladuša u iznosu od 46.800 KM, koja je iznad procijenjene vrijednosti za 7.956 KM.

Nije prezentiran Zapisnik sa otvaranja ponuda. Prema Izvještaju o radu Komisije od 24. 7. 2023. godine, zbog neprisustva sekretara komisije otvaranju ponuda, jedina pristigla ponuda nije detaljno analizirana od strane komisije, i ista je dostavljena načelniku, uz prijedlog da se od sekretara ili drugog državnog službenika zatraži posebno mišljenje i donese odluka.

Odlukom načelnika o dodjeli ugovora od 23. 8. 2023. godine prihvaćena je ponuda ponuđača i ugovor je dodijeljen „Alatuša“ d.o.o. Velika Kladuša u vrijednosti od 46.800 KM. U obrazloženju Odluke se navodi da je komisija 8. 8. 2023. godine zatražila mišljenje sekretara komisije koji se očitovao da nije učestvovao u postupku javne nabavke, nije raspoređen na poslove javnih nabavki i da u opisu poslova koje vrši ne stoji obaveza davanja mišljenja u postupcima javnih nabavki.

Pravilnikom o uspostavljanju i radu komisije za javne nabavke³⁴ u članu 4., koji je donijelo Vijeće ministara BiH propisano je da ugovorni organ imenuje i sekretara komisije, bez prava glasa, koji vrši administrativne poslove za komisiju, priprema zapisnik sa sastanka komisije i izvještaj o radu komisije, vodi dokumentaciju i vrši druge poslove koje zahtjeva predsjedavajući komisije. Rješenjem načelnika od 4. 7. 2023. godine imenovana je komisija za provođenje postupka koju čine predsjednik, dva člana, zamjenik predsjednika, dva zamjenska člana i sekretar, izmjenom rješenja od 7. 7. 2023. godine imenovan je novi sekretar. **Međutim, otvaranju ponuda se pristupilo iako za to nisu bili ispunjeni uslovi usljed neprisustva sekretara komisije, koji je trebao da vrši administrativne poslove za komisiju, pripremi zapisnik sa sastanka komisije i izvještaj o radu komisije, vodi dokumentaciju i vrši druge poslove koje zahtjeva predsjedavajući komisije, zbog čega konstatujemo da nije postupljeno u skladu sa odredbama Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za javne nabavke.**

Konstatujemo da je vrijednost provedenih postupaka u odnosu na planirane manja za 1.923.738 KM, odnosno 57%, što ukazuje na to da se planiraju ne posvećuje dovoljna pažnja.

Odabir ponuđača za nabavku specijalnog vatrogasnog vozila nije izvršen u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom, a u postupku nabavke usluga montiranja/demontiranja i korištenja pozornice otvaranju ponuda se pristupilo, iako za to nisu bili ispunjeni uslovi, a prihvaćena ponuda je iznad procijenjene vrijednosti. Zbog navedenog nije postupljeno u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i odredbama Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za javne nabavke.

Preporuka:

- **donijeti interni pravilnik kojim se propisuje i uređuje organizacija i efikasno vršenje nabavne funkcije, ocjenu ponuda vršiti u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije, prema odredbama Zakona o javnim nabavkama, te osigurati da otvaranju ponuda prisustvuje sekretar komisije i obavlja zadatke utvrđene Pravilnikom o uspostavljanju i radu komisije za javne nabavke.**

³⁴ „Sl. glasnik BiH“, br. 103/14

9. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranom pregledu, sudski postupci koje Općina vodi protiv trećih lica u iznosu od 1.489.950 KM odnose se najvećim dijelom na naplatu duga. Sudski postupci koji se vode protiv Općine u iznosu od 1.412.637 KM odnose se na naplatu duga (942.136 KM) i po osnovu pravične naknade (470.501 KM).

Napominjemo da je JKUP „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladaša (u daljem tekstu: tužitelj) podnijelo je tužbu 21. 7. 2022. godine protiv: 1) Općine Velika Kladaša; 2) Unsko-sanskog kantona i 3) Federacije BiH. Osnov za tužbu su prema tužitelju izvršeni radovi uzrokovani dolaskom migranata za period od 1. 2. 2018. godine do 31. 5. 2022. godine, te tužitelj predlaže Općinskom sudu u Velikoj Kladaši da donese presudu kojom se obavezuju tuženi da tužitelju solidarno na ime duga isplate iznos od 937.774 KM zajedno sa zakonskim zateznim kamatama pa do konačne isplate. Shodno navodima u tužbi, tužitelj je pojavom migranata morao izvršiti dodatne aktivnosti koje nisu bile obuhvaćene programima zajedničke komunalne potrošnje za period 2018.-2022. godine, neophodne za održavanje gradske čistoće, te je izdavao posebne radne naloge. U navedenom periodu tužitelj se kako se navodi obraćao tuženim. Federalno pravobranilaštvo i Kantonalno pravobranilaštvo Unsko-sanskog kantona oglasili su se odgovorom na tužbu Općinskom sudu Velika Kladaša kojim osporavaju bilo kakvu solidarnu odgovornost i postojanje obligacionog odnosa, te uzimajući u obzir nadležnosti Federacije BiH i kantona utvrđene Ustavom FBiH.

Rješenjem Općinskog suda, a na prigovor drugog i trećeg tuženog, Općinski sud se rješenjem od 22. 9. 2022. godine oglasio stvarno nenadležnim za odlučivanje o tužbi. Po pravomoćnosti rješenja predmet se ustupa stvarno i mjesno nadležnom Općinskom sudu u Bihaću.

Načelnik Općine je sa tužiteljem JKUP „Komunalije“ d.o.o. Velika Kladaša 26. 7. 2023. godine zaključio Sporazum o vansudskoj nagodbi za izmirenje dijela tužbenog zahtjeva u iznosu od 106.377 KM, kojim se tužitelj odriče dijela zakonske kamate samo za iznos utvrđen nagodbom. Međutim, internom procedurom nije regulisano postupanje u ovakvim slučajevima.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Općina je 9. 9. 2024. godine dostavila komentar, uz dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa: imenovanjem koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, savjetnika načelnika, kao i općinskog pravobranioca, usklađivanjem internog akta za službena vozila sa važećim propisima, donošenjem plana integriteta i Budžeta, sačinjavanjem prijedloga planova nabavki, planiranjem i knjigovodstvenim iskazivanjem rashoda i izdataka, dostavljanjem periodičnih finansijskih izvještaja Vijeću, isplatom dodataka i naknada na plaću, pravdanjem naloga sa službenih putovanja, raspodjelom tekućih transfera i vršenjem nadzora nad utroškom sredstava, kapitalnim transferima javnim preduzećima, donošenjem programa održavanja lokalnih cesta, kratkoročnim pozajmicama, stalnim sredstvima, javnim nabavkama i godišnjim popisom imovine i obaveza.

Uvažena su i inkorporirana u konačan Izvještaj obrazloženja koja se odnose na proceduru korištenja službenih vozila, dio komentara koji se odnosi na rokove izrade budžeta i uređivanje radnog mjesta službenika za javne nabavke.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- Za koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu navedeno je da je osoba diplomirani ekonomista sa višegodišnjim iskustvom koja posjeduje izuzetno znanje i vještine u ovoj oblasti, i da je kod finansijskog upravljanja jedan od stručnijih kadrova u organu uprave.

Uvažavajući navedeno, zaposlenik ne pripada redu najvišeg rukovodstva, čime njegovo imenovanje za poziciju koordinatora nije izvršeno u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.

- Za savjetnike načelnika navedeno je da ne postoji propis na nivou federacije niti kantona kojim se definiše broj savjetnika koje načelnik može imenovati. Načelnik u cilju realizacije svoje programske politike isključivo sam odlučuje o broju potrebnih savjetnika. Dalje se navodi da se na savjetnike po pravilu primjenjuju odredbe Zakona o radu za sve što nije definisano Zakonom o plaćama i naknadama, te se u pravilu se savjetnicima zaključuje ugovor o radu kojim se definišu prava i obaveze iz tog radnog odnosa. Također smatraju da Uredba na koju se pozivamo u Nacrtu izvještaja kao akt nižeg ranga nije u skladu sa citiranim zakonima koji su više pravne snage, te imaju prednost u primjeni. Istaknuto je i da savjetnici načelnika nisu državni službenici, te se uslovi i opisi njihovih poslova ne bi trebali definisati Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedininstvenog općinskog organa uprave.

Ističemo da je Uredbom o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa državne službe u Unsko-sanskom kantonu, koju je donijela Vlada Unsko-sanskog kantona 10. 11. 2017. godine, jasno propisano da će se radno mjesto, opis poslova i druga pitanja koja predstavljaju uslov za vršenje poslova savjetnika utvrditi pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, a da se izrada pravilnika mora izvršiti na način da se može osigurati, pored ostalih principa, da se broj izvršilaca odredi tako da bude adekvatan vrsti, obimu i složenosti poslova iz nadležnosti organa državne službe.

Međutim, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedininstvenog općinskog organa uprave Općine Velika Kladuša sistematizovano je radno mjesto savjetnika sa devet izvršilaca, ali nisu utvrđeni opisi poslova i druga pitanja koja predstavljaju uslov za vršenje poslova savjetnika (vrsta školske spreme, radno iskustvo i sl.), što je obaveza utvrđena navedenom Uredbom. Zbog toga se nismo uvjerali na koji način je utvrđen broj izvršilaca i da je postupljeno u skladu sa Uredbom.

- Općina je navela da nije u mogućnosti pokrenuti proceduru imenovanja općinskog pravobranioca u skladu sa Zakonom o pravobranilaštvu Unsko-sanskog kantona jer je organ Općinskog vijeća koji imenuje pravobranioca u potpunoj blokadi rada posljednje dvije godine. Dalje se navodi da je za raspisivanje javnog konkursa za imenovanje općinskog pravobranioca nužno da Vijeće razriješi imenovano lice dužnosti, odnosno poništi akt o imenovanju.

U izvještaju smo konstatovali da je općinska pravobraniteljica imenovana Odlukom Vijeća 20. 12. 2022. godine na mandat od četiri godine, kao i da još uvijek nije preuzela tu funkciju, zbog čega je mjesto pravobranioca u 2023. godini bilo upražnjeno, te smatramo da je potrebno da načelnik i Vijeće nastave aktivnosti na imenovanju, u okviru svojih nadležnosti.

- Općina je navela da plan integriteta nije donesen, ali da provodi različite aktivnosti sa višim nivoima vlasti koji su utvrđeni akcionim planom za jačanje sistema za očuvanje integriteta, te aktivno učestvuje u izradi registra imovine izabраниh nosilaca javnih funkcija, kao i ostalih registara koje ovaj ured uspostavlja. Međutim, u Akcionom planu za jačanje sistema za očuvanje integriteta koji je donesen u decembru 2020. godine kao jedna od planiranih aktivnosti predviđena je izrada plana integriteta Općine, koji, kako i sama Općina navodi, nije donesen.
- U vezi s proglašavanjem Budžeta navedeno je da je mišljenje trebalo modifikovati shodno Presudi Ustavnog suda, kojom je jasno definisano koji budžet se izvršava. U komentaru su date informacije i o drugim okolnostima i činjenicama koje se odnose na rad Općine, o problemima u funkcionisanju Vijeća i odnosima načelnika i Vijeća. Napominjemo da je u izvještaju navedeno da je Presudom Ustavnog suda u FBiH utvrđeno da će se do kraja tekuće fiskalne godine primjenjivati Budžet koji je proglasio načelnik, i s tim u vezi, Presuda Ustavnog suda FBiH nije imala uticaja na osnov za mišljenje.
- U vezi sa isplatom dodataka na plaću Općina se pozvala na član 24. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH, kojim je utvrđeno da će rukovodilac organa, na prijedlog neposrednog rukovodioca, donijeti rješenje kojim se osnovna plaća državnog službenika i namještenika uvećava do 20%, za period u kojem, pored poslova svog radnog mjesta, privremeno obavlja i poslove drugog radnog mjesta, uz obavještenje sindikatu.

Navedeno je i da se isplata plaća i naknada državnih službenika ne vrši isključivo i jedino na način propisan Pravilnikom o plaćama i naknadama u organima vlasti Jedinственog općinskog organa uprave Općine Velika Kladuša, i da se u konkretnom slučaju radi o imovinskim pravima radnika iz radnog odnosa državnog službenika na koje se primjenjuju ostali zakonski propisi o plaćama i naknadama, te kao poseban propis Kolektivni ugovor za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH ima jaču pravnu snagu od spomenutog pravilnika, što je definisano i spomenutim članom Kolektivnog ugovora, što znači da navedeni pravilnik nije usklađen sa Kolektivnim ugovorom.

Naglašavamo da je Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH, na osnovu kojeg je donesen i Pravilnik o plaćama i naknadama uposlenih u Jedinственom općinskom organu uprave, u članu 25. kojim se uređuju dodaci na plaću, regulisano da državnom službeniku ili namješteniku koji radi na poslovima s posebnim uslovima rada, utvrđenim pravilnikom o radnim odnosima, pripada pravo na posebni dodatak uz plaću u visini do 20%. Pravilnikom o plaćama i naknadama, kao ni Pravilnikom o radnim odnosima, poslovi sa posebnim uslovima rada nisu definisani. Također, članom 23. Kolektivnog ugovora je utvrđeno da se rješenjem o povećanju plaće državnog službenika i namještenika uvećava osnovna plaća do 20% za period u kojem, pored poslova svog radnog mjesta, privremeno obavlja i poslove drugog radnog mjesta, te da se posebna rješenja o privremenom obavljanju poslova drugog radnog mjesta donose za svaki mjesec pojedinačno. Za obavljanje drugih poslova ili poslova upražnjenog radnog mjesta nisu se donosila rješenja za svaki mjesec pojedinačno. Pravilnikom o plaćama i naknadama nisu predviđeni ni ovi dodaci.

- U dijelu izdataka za putne troškove Općina je navela da postoji pravilnik koji propisuje na koji način se vrši pravdanje službenih putovanja.

Pravilnikom o naknadama troškova za službena putovanja utvrđeno je da je zaposlenik dužan u roku od pet radnih dana od dana kada je službeno putovanje završeno podnijeti Izvještaj sa obavljenog službenog puta, sa putnim nalogom i dokazima o iznosima plaćenim za sve troškove koji se pravdaju. U izvještaju nije osporeno postojanje pravilnika, ali vrlo jasno je konstatovano da se pravdanje naloga sa službenih putovanja vršilo prilaganjem "nota računa", bez poziva i izvještaja o obavljenom službenom putovanju. Prezentirana dokumentacija nije bila dovoljna kako bismo potvrdili da su putovanja obavljena u službene svrhe, zbog čega nije postupljeno u skladu sa Pravilnikom.

- U vezi sa tekućim transferima Općina je navela da je ukinula praksu davanja subvencija nevladinim organizacijama, a da se raspodjela transfera i subvencija vrši putem programa kroz javne pozive i da se sa korisnicima transfera zaključuju ugovori kojima se utvrđuju prava i obaveze ugovornih strana i način izvještavanja o utrošku. Također se navodi da je način izvršavanja regulisan Odlukom o izvršavanju budžeta, da su sve subvencije isplaćene javnim preduzećima sa kodova u budžetu predviđenim za to, na način propisan Odlukom o izvršavanju budžeta i po potpisanim ugovorima sa preduzećima o realizaciji projekata koji su od javnog interesa (kanalizacija, vodovod).

Međutim, programi raspodjele tekućih transfera i subvencija javnim preduzećima nisu dostavljeni, ugovori s određenim korisnicima transfera nisu zaključeni, niti je osiguran nadzor nad utroškom sredstava.

- U dijelu javnih nabavki se navodi da odsustvo sekretara koji vrši isključivo administrativne poslove za komisiju bez prava glasa nema nikakav značaj na zakonitost provedene nabavke i otvaranja ponuda. Pravilnikom o uspostavljanju i radu komisije za javne nabavke koji je donijelo Vijeće ministara BiH propisano je da ugovorni organ imenuje i sekretara komisije koji vrši administrativne i druge poslove koje zahtijeva predsjedavajući komisije.
- U vezi sa nalazom koji se odnosi na obavezu revalorizacije stalnih sredstava, istaknuto je da program koji koristi Općina za vođenje računovodstva i pomoćne baze stalnih sredstava nije bio prilagođen obračunu revalorizacije, i da ona nije izvršena. Navedeno je da u izvještaju Federalnog ministarstva finansija, koje je bilo predmet revizije Ureda za reviziju za 2023. godinu, nije istaknuta zamjerka po ovom pitanju, a revalorizacija nije obračunata, uz obrazloženje da je zbog tehničkih uslova nisu bili u mogućnosti izvršiti. Dalje se navodi da su prva općina koja se pismeno obratila nadležnom Federalnom ministarstvu finansija i tražila pojašnjenje i upute kako da izvrši revalorizaciju stalnih sredstava.

Navode da nisu dobili odgovor na ovaj akt. Uz komentar je dostavljen akt općinskog načelnika od 11. 1. 2023. godine kojim se obraća Federalnom ministarstvu finansija za informaciju o postupanju pri revalorizaciji stalnih sredstava i Obavijest od 27. 12. 2023. godine kojom federalni ministar finansija svim budžetskim korisnicima daje instrukciju da prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja za 2023. godinu nemaju obavezu obračuna revalorizacije primjenom kumulativne stope od posljednje promjene vrijednosti sredstava.

Naglašavamo da je revalorizacija imala uticaja na revizijsko mišljenje i kvalifikovana je u dijelu izvještaja o reviziji usklađenosti Federalnog ministarstva finansija za 2023. godinu, sa aspekta obavljanja poslova iz nadležnosti shodno Zakonu o trezoru, a nije kvalifikovana na finansijske izvještaje uvažavajući ukupnu materijalnost. Federalno ministarstvo finansija jeste dalo instrukciju budžetskim korisnicima da prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja za 2023. godinu nemaju obavezu obračuna revalorizacije. Međutim, ističemo da su u izvještaju osporena početna stanja stalnih sredstava, u skladu s tada važećim odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. S tim u vezi dat je nalaz i kvalifikacija u izvještaju, uzimajući u obzir materijalnost i uticaj na finansijske izvještaje Općine.

- Općina je navela da sredstva za isplatu jednokratne naknade zaposlenicima u iznosu od 259.560 KM ne predstavljaju prekoračenje budžetske pozicije, koja su knjižena na poziciji neto plaća 611111. Dalje se navodi da je izvršenje izdataka po osnovu kamata iznad Budžetom planiranih sredstava u iznosu od 40.950 KM zbog porasta EURIBOR-a, na koji Općina ne može utjecati, da iznos nije bilo moguće izvršiti iz budžetske rezerve, i da rebalans nije opcija zbog situacije sa budžetima Općine. Također, prema Zakonu o budžetima, obaveza isplate rate kredita i u situaciji kad nema budžeta znači da se radi o trošku koji se ne može izbjeći i smatra da se prekoračenje nije trebalo isticati i predstavljati osnov za mišljenje. Međutim, obaveze za kamate jesu stvorene na teret Budžeta za 2023. godinu preko iznosa koji je utvrđen u njegovom posebnom dijelu, sredstva za isplatu jednokratne pomoći zaposlenicima nisu planirana Budžetom, a obračunata su i isplaćena u značajnom iznosu, a nisu vršene ni preraspodjele. Stvaranje obaveza preko iznosa odobrenih u njihovom posebnom dijelu nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Odluke o izvršavanju Budžeta.
- Općina je navela da je popis izvršen i da je izvršeno usklađivanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem stalnih sredstava. U obrazloženju predmetne tačke stoji da tokom revizije nisu prezentirani „radni“ materijali po kojima je Komisija za popis radila. Ona je izvršila popis i dostavila izvještaj o popisu na kojem su vidljivi potpisi svih članova komisije. Komisija je vršila popis i naturalno obilazila svaku kancelariju, terenski ured i sl. i Općina smatra da komisija nije bila u obavezi da čuva radni materijal. Navedene su i druge aktivnosti koje je Komisija provela prilikom obavljanja popisa, te da nije raspolagala podacima o vlasništvu određenih stalnih sredstava. Ističemo da u izvještaju o finansijskoj reviziji nije navedeno da popis nije izvršen, nego su konstatovani određeni nedostaci pri njegovom provođenju, date preporuke za unapređenje, jer se na osnovu prezentirane dokumentacije nismo uvjerali da je izvršen cjelovit popis stalnih sredstava.

Dostavljene su i informacije o preduzetim aktivnostima na osnovu određenih revizorskih preporuka, koje se odnose na projekte za izgradnju vodovoda i koje nisu uticale na dati nalaz u izvještaju.

Pored navedenog, istaknuto je da je obaveza sačinjavanja prijedloga planova nabavke stalnih sredstava i planiranje rashoda i izdataka i knjigovodstveno iskazivanje na odgovarajućim pozicijama u nadležnosti Službe za finansije i pomoćnika načelnika.

Također je obrazloženo da se obrasci periodičnih finansijskih izvještaja nisu dostavljali Vijeću, jer ovaj organ ne funkcioniše posljednje dvije godine. U vezi sa kratkoročnim pozajmicama Općina je navela da samostalno odlučuje kroz organe o realizaciji nastalih obaveza iz obligacionih odnosa i da proceduru povrata pokreće Općinsko pravobranilaštvo sa nadležnom službom, a za programe održavanja lokalnih cesta da se ne donose zbog nefunkcionisanja Vijeća, kao i da vlasnički status stanova nije riješen u zemljišnim knjigama.

U komentaru je Općina navela da je Planom revizije za 2022/23. godinu Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine predviđena finansijska revizija za kantone, institucije kantona, gradove i općine prema pregledu subjekata finansijske revizije – tabelarni prikaz c)2. Međutim, nije predviđena finansijska revizija Općine Velika Kladuša.

Naglašavamo da su finansijske revizije za 2023. godinu, uključujući Općinu, utvrđene Planom revizija za 2023/2024. godinu, koji je i objavljen na internet-stranici Ureda za reviziju, a ne Planom revizije za 2022/2023, kojim su utvrđene finansijske revizije za 2022. godinu.

U komentaru se ističe i problem naplate prihoda po osnovu obavezne komunalne naknade i naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta i po osnovu obaveze plaćanja poreza na prihod od davanja u zakup pokretne i nepokretne imovine od obveznika PD “Agrokomerc” d.d. Velika Kladuša (u daljem tekstu: Društvo), ali i nastalih troškova servisiranja boravka migranata na području općine u periodu migrantske krize. Također se opširno opisuje prodaja imovine Društva, odgovornost viših nivoa vlasti za postojeće stanje Društva, kao i slanje urgencija Federalnom ministarstvu finansija i Vladi FBiH za isplatu sredstava po osnovu neizmirenih obaveza, što nije predmet ove finansijske revizije.

Reviziju Općine Velika Kladuša obavio je revizorski tim u sastavu: Seida Isaković – voditeljica tima, i Amra Pjanić-Šašinović – članica tima.

Voditeljica tima

Seida Isaković, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija kantona,
gradova i općina

Amela Mulahalilović, s. r.

V. PRILOZI

1. GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC GIB

Identifikacijski broj: 426320542000 šifra po kvalifikacionoj
djelatnosti: 84.11

Organizacijski broj: 10

Nadležno ministarstvo: Kantonalno ministarstvo finansija USK-a

Operativni broj: 1135075100

Funkcionalni kod: 0111

Potrošačka jedinica-glava: Budžet općine Velika Kladuša

Fond: 0111

Sjedište potrošačke jedinice: Velika Kladuša

Pojedinačni obrasci: _____

Konsolidovani obrasci: ___x___

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA
Period izvještavanja : od 01.01.2023 do 31.12.2023

KM

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2+17+36)	200	18.368.203	16.470.824	13.114.746	-1.897.379	89,67%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	9.017.901	9.570.400	9.285.892	552.499	106,13%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	1.000	2.922	3.922	1.922	292,20%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	1.000	2.922	3.922	1.922	292,20%
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	0	0	0	0	#DIV/0!
6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	0	0	0	0	#DIV/0!
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	#DIV/0!

8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	#DIV/0!
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (9=10)	208	0	904	960	904	#DIV/0!
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	0	904	960	904	#DIV/0!
11	714000	Porez na imovinu (11=12)	210	1.520.000	1.420.409	1.379.797	-99.591	93,45%
12	714100	Porez na imovinu	211	1.520.000	1.420.409	1.379.797	-99.591	93,45%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	0	2.146	108	2.146	#DIV/0!
14	716000	Porezi na dohodak	213	1.270.000	1.673.001	1.388.384	403.001	131,73%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	6.226.901	6.468.185	6.511.871	241.284	103,87%
16	719000	Ostali porezi	215	0	2.833	850	2.833	#DIV/0!
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	4.003.901	2.489.888	2.214.481	-1.514.013	62,19%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	68.250	45.374	66.263	-22.876	66,48%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	67.000	44.883	65.484	-22.117	66,99%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	1.250	491	779	-759	39,28%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	#DIV/0!
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	#DIV/0!
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0	0	0	0	#DIV/0!
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	#DIV/0!
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0	0	#DIV/0!
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	3.912.651	2.434.381	2.131.189	-1.478.270	62,22%
27	722100	Administrativne takse	226	373.651	386.600	359.225	12.949	103,47%
28	722200	Sudske takse	227	0	0	0	0	#DIV/0!
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	420.000	467.208	357.398	47.208	111,24%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	1.507.000	700.672	662.607	-806.328	46,49%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230	1.335.000	597.016	559.880	-737.984	44,72%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	197.000	197.779	172.779	779	100,40%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	80.000	85.106	19.300	5.106	106,38%
34	723000	Novčane kazne	233	23.000	10.133	16.936	-12.867	44,06%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	0	0	93	0	#DIV/0!
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	5.346.401	4.410.536	1.614.373	-935.865	82,50%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236	300.000	387.542	10.066	87.542	129,18%
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	1.838.441	3.448.610	1.336.345	1.610.169	187,58%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238	0	0	0	0	#DIV/0!
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	2.421.500	464.384	217.962	-1.957.116	19,18%
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	750.000	110.000	50.000	-640.000	14,67%
42	733100	Donacije	241	36.460	0	0	-36.460	0,00%

43		RASHODI (44+47+48+58+67+75+80)	242	17.558.925	16.236.332	11.836.735	-1.322.593	92,47%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	4.579.741	4.240.626	3.462.454	-339.115	92,60%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	3.958.553	3.734.679	2.878.799	-223.874	94,34%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	621.188	505.947	583.655	-115.241	81,45%
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	423.901	373.292	314.154	-50.609	88,06%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	4.180.100	3.696.037	2.760.763	-484.063	88,42%
49	613100	Putni troškovi	248	46.700	27.745	27.447	-18.955	59,41%
50	613200	Izdaci za energiju	249	75.000	46.529	47.853	-28.471	62,04%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	846.882	832.158	563.126	-14.724	98,26%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	107.785	124.711	75.852	16.926	115,70%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	62.000	23.249	45.211	-38.751	37,50%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	15.000	10.480	10.512	-4.520	69,87%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	2.022.221	1.949.109	1.546.718	-73.112	96,38%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	21.500	16.672	39.221	-4.828	77,54%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	983.012	665.384	404.823	-317.628	67,69%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	6.868.433	7.355.445	4.938.222	487.012	107,09%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	98.001	9.479	82.920	-88.522	9,67%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	3.101.395	4.139.970	1.391.082	1.038.575	133,49%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	1.639.660	1.303.262	1.786.105	-336.398	79,48%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	1.275.000	1.275.000	1.160.000	0	100,00%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	320.000	317.000	319.982	-3.000	99,06%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	#DIV/0!
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264	0	0	0	0	#DIV/0!
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	434.377	310.734	198.133	-123.643	71,54%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	1.396.750	519.982	354.749	-876.768	37,23%
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	0	0	0	0	#DIV/0!
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	0	0	0	0	#DIV/0!
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	210.000	89.732	43.126	-120.268	42,73%
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	1.186.750	430.250	311.623	-756.500	36,25%
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	#DIV/0!
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	#DIV/0!
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0	0	0	0	#DIV/0!

75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	10.000	50.950	6.393	40.950	509,50%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0	#DIV/0!
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	0	0	0	0	#DIV/0!
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	10.000	50.950	6.393	40.950	509,50%
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	#DIV/0!
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	100.000			-100.000	0,00%
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	809.278	234.492	1.278.011	-574.786	28,98%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281					#DIV/0!
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	190.000	15.000	69.900	-175.000	7,89%
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	190.000	15.000	69.900	-175.000	7,89%
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	#DIV/0!
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	#DIV/0!
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	4.788.629	865.243	1.163.772	-3.923.386	18,07%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	50.000	0	0	-50.000	0,00%
89	821200	Nabavka građevina	288	420.000	0	589.428	-420.000	0,00%
90	821300	Nabavka opreme	289	529.000	177.041	394.899	-351.959	33,47%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	#DIV/0!
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	180.000	0	0	-180.000	0,00%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	3.609.629	688.202	179.445	-2.921.427	19,07%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	4.598.629	850.243	1.093.872	-3.748.386	18,49%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE)= UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	-3.789.351	-615.751	184.139	3.173.600	16,25%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295				0	#DIV/0!
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	#DIV/0!
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297	0	0	0	0	#DIV/0!
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	#DIV/0!
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	0	0	0	0	#DIV/0!
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300	0	0	0	0	#DIV/0!
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	#DIV/0!
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	#DIV/0!
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303	0	0	0	0	#DIV/0!

105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	200.000	0	#DIV/0!
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	#DIV/0!
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	306	0	0	0	0	#DIV/0!
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	200.000	0	#DIV/0!
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0	#DIV/0!
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	#DIV/0!
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	0	0	#DIV/0!
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311	0	0	0	0	#DIV/0!
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	-200.000	0	#DIV/0!
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313					#DIV/0!
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	0	0	#DIV/0!
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	0	0	#DIV/0!
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316	0	0	0	0	#DIV/0!
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317	0	0	0	0	#DIV/0!
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	0	0	0	0	#DIV/0!
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	#DIV/0!
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320	0	0	0	0	#DIV/0!
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321	0	0	0	0	#DIV/0!
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0	0	#DIV/0!
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	60.000	72.431	48.339	12.431	120,72%
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324	0	0	0	0	#DIV/0!
126	823200	Vanjske otplate	325	0	0	0	0	#DIV/0!
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326	60.000	72.431	48.339	12.431	120,72%
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	0	0	0	0	#DIV/0!
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	0	0	0	0	#DIV/0!
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	#DIV/0!
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 minus 124)	330	-60.000	-72.431	-48.339	-12.431	120,72%
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	-3.849.351	-688.182	-64.200	3.161.169	17,88%

133		SINETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	22.407.554	17.174.006	13.248.846	-5.233.548	76,64%
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	19.714.220	14.040.775	11.773.656	-5.673.445	71,22%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	19.714.220	14.040.775	11.773.656	-5.673.445	71,22%
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	0	0	0	0	#DIV/0!
137	013	Opće usluge	336	0	0	0	0	#DIV/0!
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0	0	0	#DIV/0!
139	015	liR Opće javne usluge	338	0	0	0	0	#DIV/0!
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	0	0	0	0	#DIV/0!
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	0	0	0	0	#DIV/0!
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	0	0	0	0	#DIV/0!
143	02	Odbrana(144+.....+148)	342	0	0	0	0	#DIV/0!
144	021	Vojna odbrana	343	0	0	0	0	#DIV/0!
145	022	Civilna odbrana	344	0	0	0	0	#DIV/0!
146	023	Inostrana vojna pomoć	345	0	0	0	0	#DIV/0!
147	024	liR Odbrana	346	0	0	0	0	#DIV/0!
148	025	Odbrana n. k.	347	0	0	0	0	#DIV/0!
149	03	Javni red i sigurnost (150+.....+155)	348	0	0	0	0	#DIV/0!
150	031	Policijske usluge	349	0	0	0	0	#DIV/0!
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350	0	0	0	0	#DIV/0!
152	033	Sudovi	351	0	0	0	0	#DIV/0!
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	#DIV/0!
154	035	liR Javni red i sigurnost	353	0	0	0	0	#DIV/0!
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	0	0	0	0	#DIV/0!
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	0	0	0	0	#DIV/0!
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	0	0	0	0	#DIV/0!
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	0	0	0	0	#DIV/0!
159	043	Gorivo i energija	358	0	0	0	0	#DIV/0!
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	#DIV/0!
161	045	Transport	360	0	0	0	0	#DIV/0!
162	046	Komunikacije	361	0	0	0	0	#DIV/0!
163	047	Ostale industrije	362	0	0	0	0	#DIV/0!
164	048	liR Ekonomski poslovi	363	0	0	0	0	#DIV/0!
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	0	0	0	0	#DIV/0!

166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	0	0	0	0	#DIV/0!
167	051	Upravljanje otpadom	366	0	0	0	0	#DIV/0!
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	0	0	0	0	#DIV/0!
169	053	Smanjenje zagađenosti	368	0	0	0	0	#DIV/0!
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	#DIV/0!
171	055	liR Zaštita životne sredine	370	0	0	0	0	#DIV/0!
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	0	0	0	0	#DIV/0!
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	0	0	0	0	#DIV/0!
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	0	0	#DIV/0!
175	062	Razvoj zajednice	374	0	0	0	0	#DIV/0!
176	063	Vodosnabdijevanje	375	0	0	0	0	#DIV/0!
177	064	Ulična rasvjeta	376	0	0	0	0	#DIV/0!
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	#DIV/0!
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	0	0	0	0	#DIV/0!
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	0	0	0	0	#DIV/0!
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	0	0	0	0	#DIV/0!
182	072	Vanbolničke usluge	381	0	0	0	0	#DIV/0!
183	073	Bolničke usluge	382	0	0	0	0	#DIV/0!
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	0	0	0	0	#DIV/0!
185	075	liR Zdravstvo	384	0	0	0	0	#DIV/0!
186	076	Zdravstvo n. k.	385	0	0	0	0	#DIV/0!
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	136.097	98.305	82.488	-37.792	72,23%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	0	0	0	0	#DIV/0!
189	082	Usluge kulture	388	136.097	98.305	82.488	-37.792	72,23%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	0	0	0	0	#DIV/0!
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	0	0	0	0	#DIV/0!
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	#DIV/0!
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	0	0	0	0	#DIV/0!
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	0	0	0	0	#DIV/0!
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	0	0	0	0	#DIV/0!
196	092	Srednje obrazovanje	395	0	0	0	0	#DIV/0!
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	0	0	0	0	#DIV/0!
198	094	Visoko obrazovanje	397	0	0	0	0	#DIV/0!
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	0	0	0	0	#DIV/0!
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	0	0	0	0	#DIV/0!
201	097	liR Obrazovanje	400	0	0	0	0	#DIV/0!
202	098	Obrazovanje n. k.	401	0	0	0	0	#DIV/0!

203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402	2.557.237	3.034.926	1.392.702	477.689	118,68%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	0	0	0	0	#DIV/0!
205	102	Starost	404	0	0	0	0	#DIV/0!
206	103	Nasljednici	405	0	0	0	0	#DIV/0!
207	104	Porodica i djeca	406	0	0	0	0	#DIV/0!
208	105	Nezaposlenost	407	0	0	0	0	#DIV/0!
209	106	Stanovanje	408	0	0	0	0	#DIV/0!
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	0	0	0	0	#DIV/0!
211	108	liR Socijalna zaštita	410	0	0	0	0	#DIV/0!
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	2.557.237	3.034.926	1.392.702	477.689	118,68%

U Velika Kladuša, Certificirani računovođa Mirela Mujkić Rekić
Dana: 21.02.2024. godine Broj dozvole: 6251/5

Općinski načelnik
Fikret Abdić, dipl.ing.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Kantonalno ministarstvo finansija USK
Nadležno ministarstvo

Jedinstveni općinski organ uprave općine Velika Kladuša
Potrošačka jedinica - glava

Velika Kladuša
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS
4263205420008

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti
0

Organizacioni broj

1135075100

Operativni broj

0111

Funkcionalni kod

0111

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	11.105.865	10.336.376	107,44
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	5.309.055	6.468.045	82,08
4	120000	Vrijednosni papiri	003	0	0	
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	3.867.631	3.268.113	118,34
6	140000	Kratkoročni plasmani	005	1.500.000	0	
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	0	0	
8	210000	Zalihe materijala i robe	007	0	0	
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008	0	0	
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	429.179	600.218	71,50
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	17.624.414	15.557.910	113,28
12	011000	Stalna sredstva	011	20.882.314	18.425.810	113,33
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	3.257.900	2.867.900	113,60
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	17.624.414	15.557.910	113,28
15	020000	Dugoročni plasmani	014	0	0	
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015	0	0	
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016	0	0	
18	031000	Vrijednosni papiri	017	0	0	
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018	0	0	
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019	0	0	
21	09	Dugoročna razgraničenja	020	0	0	
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	28.730.279	25.894.286	110,95

* 1 0 9 9 4 8 8 3 2 6 9 7 5 *
str. 1 od 2

Kontrolni broj: 1099488326975

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	7.942.640	6.487.025	122,44
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	809.656	892.958	90,67
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024	0	0	
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025	0	0	
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	6.303	5.079	124,10
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027	0	0	
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	7.126.681	5.588.988	127,51
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	1.217.026	1.289.457	94,38
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	1.217.026	1.289.457	94,38
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031	0	0	
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032	0	0	
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	19.570.613	18.117.804	108,02
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	16.407.388	14.268.453	114,99
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	0	0	
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036	0	0	
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	3.163.225	3.849.351	82,18
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	038	0	0	
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	28.730.279	25.894.286	110,95

Velika Kladuša, 26.02.2024.
Mjesto i datum

MUJKIĆ REKIĆ (RIFET) MIRELA
Certifikovani računovođa

Fikret Abdić
Rukovodilac

6251/5
Broj dozvole

M.P.

061/420-480
Kontakt

Kontrolni broj: 1099488326975

str. 2 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Kantonalno ministarstvo finansija USK
Nadležno ministarstvo

Jedinstveni općinski organ uprave općine Velika Kladuša
Potrošačka jedinica - glava

Velika Kladuša
Sjedište potrošačke jedinice

4263205420008 *

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0

Organizacioni broj

1135075100

Operativni broj

0111

Funkcionalni kod

0111

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

*156022056742

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Period izvještavanja od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1		2	3	4
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	17.989.019
2	710000	Prihodi od poreza	451	9.570.573
3	720000	Neporezni prihodi	452	2.618.856
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	3.901.352
5	740000	Kapitalni transferi	454	1.898.238
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	0
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	15.000
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	15.000
9		Finansiranje (10+11+12)	458	0
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	0
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	0
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	0
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	18.004.019
		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	16.340.370
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	4.239.162
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	372.703
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	3.697.433
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	7.260.140
20	615000	Kapitalni transferi	468	719.982
21	616000	Izdaci za kamate	469	50.950
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	1.250.208
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	1.250.208
24		Finansiranje (25+26)	472	1.572.431
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	1.500.000
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	72.431
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	19.163.009
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	1.158.990
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	6.468.045
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	5.309.055

Velika Kladuša, 26.02.2024.
Mjesto i datum

MUJKIĆ REKIĆ (RIFET) MIRELA
Certifikovani računovođa

Fikret Abdić
Rukovodilac

6251/5
Broj licence

M.P.

061/420-480
Kontakt